

ТОШКЕНТ

ОҚШОМИ

Газета 1966 йил
1 июлдан
чиқо бошлаган

ШАҲАР ИЖТИМОЙ - СИЁСИЙ ГАЗЕТАСИ

№ 30 (9.833)

2003 ЙИЛ 13 ФЕВРАЛЬ

ПОЙТАХТНИНГ Бир кунни

Янгиликлар, воқеалар

ҚИССА сатрларда

□ **БУГУН** Тошкент шаҳар ҳокимлигида болалар спортини ривожлантириш масалаларига бағишланган йиғилиш бўлиб ўтди. Унинг доирасида ўсмирларни соғломлаштириш, шунингдек жойлардаги спорт иншоотларини таъмирлаш, янгиликларини барпо этиш ҳамда уларни керакли анжомлар билан жиҳозлаш бўйича чора-тадбирлар белгилан олindi.

□ **ЭРТАГА** Бектемир тумани ҳокимлигида иш билан банд бўлмаган ёшлар иштирокида давра суҳбати ўтказилди. Маскур тадбирда аҳолини иш билан таъминлаш масалаларига доир барча тузилмалар раҳбарлари қатнашди.

□ **ШАҲАР** «Маънавият ва маърифат» Кенгашининг 2002 йил якунларига бағишланган ҳисобот йиғилиши **ЭРТАГА** Тошкент шаҳар ҳокимлигида ўтказилди.

□ **БУГУН** «Бунёдкор» телеклубида янги спорт гуруҳини тузиш бўйича кенгайтирилган учрашув бўлиб ўтди. Унда «Жар» спорт мажмуаси вакиллари ҳамда Давлат жисмоний тарбия институти талабалари иштирок этди.

□ **КЕЧА** дан бошлаб Тошкент Давлат юридик институти қошидаги инсон ҳуқуқлари бўйича юридик клиникада республика фуқароларига bepул ҳуқуқий маслаҳат бериш тизимига асос солинди.

Тошкент шаҳар ҳокимлиги **Матбуот хизмати** ва **ўз мухбирларимиз** хабарларидан.

• «ТАШАББУС-2003»

Ташаббус кўрсатиш, уни амалга ошириш, кенг ёйиш ҳам ҳаммамнинг қўлидан келавермайди. Бунинг учун пухта ўйланган режа, уни амалда қўллаш йўллари билиш, билим ва тажриба бўлмоғи лозим. Пойтахтимизнинг Юнусобод туманида кунча кеча бўлиб ўтган аънавий «Ташаббус-2003» кўрик-танловида ана шу нарсаяққол кўзга ташланди.

Холис баҳоланди

Кўрик-танлов иштирокчилари бўлмиш «AGP, OPLASTIMPEKS» ишлаб чиқариш корхонаси, «Деметра» хусусий фирмасида ишлаб чиқарилаётган нафақат ички бозорда харидориги, балки хорижа ҳам экспорт қилинаётган, «Ўзбекистонда тайёрланган» ёрлиги туширилган махсулотлардан қувонмай бўладими?! Халқаро кўргазмаларда муваффақиятли қатнашиб, эътибор қозонган хунармандларнинг ишлари кўнглингизга завқ бағишлайди.

Тадбирда ҳайрат аъзолари томонидан ана шуларнинг барчасига эътибор қаратилди, холис баҳо беришга ҳаракат қилинди. Чунки бугунги рағбат ҳар бир иштирокчининг кўнглини кўтариб янги изланишларга, муваффақиятларга ундайди. Кўрик-танлов шартлари якунига кўра 8 нафар тадбиркор ва 6 нафар хунармандлар орасидан туманда «Энг яхши тад-

биркор» деб «Ромсервис» масъулияти чекланган жамияти (раҳбари Петр Романов) топилди ва қандакор Абдурашид Маъдалиев «Энг яхши хунарманд» номига сазовор бўлиб ғолибликни қўлга киритишди. Барча иштирокчиларга диплом ва совғалар топширилди.

Дилноза ҒИЁСОВА
СУРАТЛАРДА: кўрик-танловдан лавҳалар.

Ҳажимжон Солиҳов олган сурат.

САМАРАДОРЛИК — БОШ ОМИЛ

КЕЧА

Тошкент шаҳар ҳокимлигида Назорат қилувчи органлар фаолиятини мувофиқлаштиручи Республика Кенгаши Тошкент шаҳри бўйича ҳудудий комиссиясининг 2002 йил давомида хўжалик юртувчи субъектлар молия-хўжалик фаолиятини тасдиқланган режа асосида текширишнинг бажарилиши юзасидан ҳисобот йиғилиши бўлиб ўтди. Йиғилишда Тошкент шаҳар ҳокими маскур комиссия раиси Рустам Шоабдурахмонов олиб борди.

Назорат органлари томонидан 2002 йилда ўтказилган текширувларнинг асосий қисми тасдиқланган режа-жадвал асосида ҳамда мажмуавий тарзда амалга оширилди. Жумладан, ўтган давр ичида 18.677 марта текширув олиб борилган. Шундан 13700 таси бўйича, яъни 74 фоизда қонунбузарликлар аниқланган, белгиланган меъёр ва қоидаларга зид равишда назорат-касса аппаратларидан тўлиқ фойдаланмаслик, даромадлар инкасса қилинмаганлиги, махсулотлар сифати давлат стандартларига мувофиқ бўлмаган ҳолатлар маълум бўлган. Натижада молиявий-иқтисодий қоидабузарликлардан давлат бюджетига 56 миллиард сўмдан зиёд маблағ қўшимча ҳисобланган, шу жумладан 53 миллиард сўм солиқ органлари томонидан ўтказилган текширувлар бора-сида ундирилган.

(Давоми 2-бетда)

«Обод маҳалла йили» Дастури — амалда

Вазирлар Маҳкамасида «Обод маҳалла йили» Дастурини ишлаб чиқиш ва амалга ошириш бўйича Республика комиссиясининг йиғилиши бўлиб ўтди. Унда Қорақалпоғистон Республикаси Вазирлар Кенгаши Раиси, вилоятлари ва Тошкент шаҳар ҳокимларининг биринчи ўринбосарлари, вазирлик, идора ва жамоат ташкилотлари раҳбарлари, маҳалла оқсоқоллари иштирок этди.

Президентимиз томонидан имзоланган Дастур республикамизнинг барча фуқаролари моддий, маънавий ва ижтимоий ҳаётининг ҳамма томонларини қамраб олган бўлиб, унинг ижросини таъминлашда республика давлат ва нодавлат ташкилотларининг фаол иштироки зарур бўлади.

Йиғилишда сўзга чиққанлар Дастур фуқаролар ўзини ўзи бошқариш тизимининг жамият ҳаётидаги таъсири ва имкониятларини ҳар томонлама кенгайтиришини алоҳида таъкидлади. Ана шу мақсадни амалга ошириш учун, аввало, маҳаллалар фаолиятининг ташкилий-ҳуқуқий асосларини такомиллаштириш масалаларига алоҳида эътибор қаратилди.

Дастурда кам таъминланган оилалар ва маҳалла аҳолисининг ижтимоий муҳофазасини кучайтириш, маҳаллаларда тадбиркорликни, ҳизмат кўрсатиш ва савдонни, кичик бизнес соҳасини ривожлантириш орқали янги иш ўринларини барпо этишга алоҳида эътибор берилган. Бу эса ўз навбатида, маҳалла аҳолининг турмуш шaroитларини яхшилаб, маҳалланинг ижтимоий инфратузилмасини янада ривожлантиради.

Ўтган 2002 йил Қарияларни қадрлаш йили, деб эълон қилиниб, кекса авлод вакилларига жуда кўп эътибор ва ғамхўрлик кўрсатилди. Ўртабосишда таъкидлангандек, бу савобли иш бир йил билан чекланиб қолмаслиги лозим. Ушба эътибор ва ғамхўрликни янада кучайтириш мақсадида «Обод маҳалла йили» Дастурида кекса авлод вакиллари учун яна ўнлаб ҳаётий зарур тадбирлар назарда тутилган. «Обод маҳалла йили» Дастурида нафақат кекса авлод вакиллари, айни чоғда маҳаллаларимизнинг барча ёшдаги аҳолисига тиббий ва санаторий-курорт хизмати кўрсатишни яхшилаш, фарзандлари-

мизнинг аввалги йиллардаги нисбатан кўпроқ қисмининг дам олиш оромгоҳларида ҳордиқ чиқаришлари учун шарoит яратиш юзасидан аниқ чора-тадбирлар белгиланган.

Ортимизда халқимизнинг, айниқса, ёшлар, болаларнинг жисмонан бақувват, руҳан тетик бўлиши учун жуда кўп ишлар амалга оширилмоқда. Бугун ушбу йўналишда муваффақиятлар дaвом эттиришдаги жуда катта қадам болалар спортини ривожлантириш билан боғлиқ. Маҳаллалар эса шу жиҳатдан спорт ва бошқа ўнлаб соғломлаштириш тадбирларини ташкил этувчи ва ўтказувчи обод маканларга айланмоқда. Бугун ушбу наъбатда, Ўртабосишда кўрсатмаларига биноан болалар спортининг турт босқичини шакллантиради. Шу билан бирга, маҳаллада меҳр-оқибатни кучайтиришга хизмат қилувчи «Оила спорти» мусобақаларини ташкил этиш масаласига ҳам катта эътибор берилди.

Ортимизда «Отанг маҳалла, онанг маҳалла» деган гап бор. Бу сўзлар замирида маҳалланинг маънавий-ахлоқий тарбиядаги жуда муҳим ўрни таъкидланган. Шу жиҳатдан маҳалла оқсоқоллари, хотин-қизлар қўмиталари, «Қамолот» ёшлар ижтимоий ҳаракати, «Нуроний» жамғармасининг жойлардаги вакиллари фаолияти самарадорлигига кўп нарсаяққолдир.

Аънавий удумлар, тўй ва маъракалар ҳамда бошқа маросимларнинг тежамкорлик билан ўтказилиши ҳам маънавиятимиз ва моддий фаровонлигимизни юксалтирадиган омиллардандир. Бу ишда маҳалла фаоллари, имом-хатиблар, маънавият ва маърифат, маданият ҳодимлари, хотин-қизлар қўмиталари бир ёқадан бош чиқаришлари зарур.

Йиғилишда «Маҳалла» жамғармаси, Республика хотин-қизлар қўмитаси, «Маънавият ва маърифат» маркази, Ўзбекистон мусулмонлари идораси ва бошқа давлат ҳамда нодавлат ташкилотлари томонидан ишлаб чиқилган тақдирлар муҳокама қилинди.

Комиссия йиғилишида маҳаллалар ҳаётининг бошқа талай соҳаларида ҳал этилиши зарур бўлган аниқ вазифалар белгилан олindi ҳамда улар юзасидан тегишли топшириқлар берилди.

(Ўза)

XXI саҳоси

Барча манбалардан олдинги сўнги хабарлар

Мамлакатимизда

● Ўзбекистон Республикаси Президентини Ислон Каримов Оқсаройда Германия Федерал мудофаа вазирини Петер Штрукни қабул қилди. Учрашувда Ўзбекистон билан Германия ўртасидаги ҳарбий-техникавий ҳамкорликни ривожлантириш, минтақавий ҳавфсизлик ва томонларни қизиқтирган бошқа масалалар муҳокама қилинди.

● Ўзбекистон Республикаси Президентини Ислон Каримов **кеча** Оқсаройда АҚШнинг «Данавант» компанияси президенти Уильям Данавантни қабул қилди. Учрашувда ўзаро ҳамкорликни ривожлантириш имкониятлари муҳокама қилиниб, алоқалар қўламини кенгайтириш юзасидан фикр алмашилди.

● Мамлакатимизга ташриф буюрган Корея Республикаси Адлия вазирини Шим Сен Менгнинг **кеча** Ўзбекистон Республикаси Адлия вазирини Абдусамат Полвонзода билан учрашуви чоғида Ўзбекистон билан Корея Республикаси ўртасида жиноий ишлар бўйича ўзаро ҳуқуқий ёрдам ҳамда тутиб бериш юзасидан шартномалар имзоланди.

● Ўзбекистон Республикаси Вазирлар Маҳкамасининг 2002 йил 28 ноябрдаги «Истеъмолчилар ҳуқуқларини ҳимоя қилишда жамоатчилик иштирокини кенгайтириш чора-тадбирлари тўғрисида»ги қарорига асосан ташкил этилган Истеъмолчилар ҳуқуқларини ҳимоя қилиш бўйича идораларор кенгашининг навбатдаги кенгайтирилган йиғилиши бўлиб ўтди.

● Тойлок туманида ушбу ҳудудда ўстирилмаган мева ва сабзавотларни қайта ишлаш ва қадоклашга ихтисослашган «Тони-ГРЕН» Ўзбекистон - Россия қўшма корхонаси фаолият бошлади.

Жаҳонда

● БТМ ва Австралия Шарқий Тимордан ташкилотнинг тинчликпарвар аскарларини олиб чиқиш кетишга ҳали вақт эрта деган ҳулосага келишди. Маълумотларга қўра, ҳозирда Шарқий Тиморда мингта яқин австралиялик ҳарбийлар бор.

● Жаҳондаги нефть компаниялари ўртасида йириклиги жиҳатидан иккинчи ўринда турадиган «British Petroleum» Буюк Британия компанияси Россиянинг «Альфа групп» ва «Access-Renova» компанияларининг учинчи янги нефть компаниясини тузиш учун мўлжалланган 50 фоиз акцияларини сотиб олишини билдирди.

● Расмий Пхеньян Шимолий Кореянинг ядро муаммоларини тинч йўл билан ҳал этишга тайёрглигини маълум қилса-да, бирок Вашингтон бевосита музокаралардан бош тортиши мумкинлигини билдирган.

● Парагвай сенати мамлакат президентини Луис Анхель Гонсалес Маккига нисбатан ишонсизлик эълон қилишга раддия билдириб, президентни айбсиз деб тоғди.

● Қозғоғистонда турли хил динлар ва маданиятлар вакиллари иштирокида тинчлик ва келишув конференцияси бўлиб ўтмоқда.

● Греция Форс кўрфазидида ҳарбий ҳаракатлар бошланмаган тақдирда АҚШга Вазинидаги аэродромдан фойдаланишни тавсия этди.

Транспорт

Хайрли
мақсад
йўлида

Пойтахтимиз аҳолисига намунали хизмат кўрсатаётган транспорт воситалари шахар кўчаларида бир зум тинмай ҳамшаҳарларимиз ва пойтахтимиз меҳмонларининг узогини ақин қилмоқда.

Бу борада 8-автосарой жамоасининг ҳам ўз ўрни бор. Автосаройнинг 511 нафар ишчи-хизматчилари меҳнатларининг самараси, намунали хизматлари туфайли намён бўлмоқда. Корхона тасарруфидоги жами 99 та транспорт воситалари, яъни эллик етти та «Мерседес-Бенц» русумидаги автобуслар ҳар куни эрта тонгдан аҳоли хизматиға чиқарилади.

Шунингдек, «ДЭУ» русумидаги автобуслар ҳамда «Отайўл» мини-автобусларининг таърибали ҳайдовчилари ҳам йўловчилар хизматиға. Автобусларнинг техник соҳ, салонлари тоза-озода бўлиши ҳамда йўловчиларнинг ўз манзилларига эсон-омон етиб олишлари учун кўплаб ўз ишининг усталари, жонқурлари меҳнат қилмоқдалар.

Корхонанинг ўз касбига меҳр қўйган, таърибали ҳайдовчилари ўтган 2002 йилда 58 миллион нафар йўловчиларни кўзланган манзилларига бехатар етказдилар. Улар томонидан 2.773,1 миллион сўмлик хизмат кўрсатилди.

Маъмур автосаройнинг меҳнат аҳли жорий йилда ҳам аҳолига янада намунали хизмат кўрсатишни ўз олдларига мақсад қилиб қўйганлар.

Малакали
хизмат

Бугунги кунда шахримизда техник хизмат кўрсатувчи тузилмалар бисёр. Шулардан бири Сергели туманидаги «Сергели-автосервис» акциядорлик жамиятининг аъзолари ҳам ҳамшаҳарларимизга бир неча турдаги малакали хизмат кўрсатишлари билан миқозлари ўртасида яхши танилган.

Ушбу жамиятнинг 60 нафар ишчи-хизматчилари, жумладан, маркетинг бўлими ўз ишини юқори савияда олиб бормоқда. «Сергели автосервис» дўконидан «УздЭУавто» кўшма корхонасининг «Нексия», «Тико» ва «Дамас» русумидаги ўзбек автомобиллари ҳамда уларга эҳтиёт қисмлар сотиладди. Бундан ташқари жамиятга қарашли устахонада кафолатли мuddат ичида автомашиналарга техник хизмат кўрсатилади.

Этиборли томони, жамият аъзолари «Ўзбекинвест» миллий сугурта компанияси билан ҳамкорликда ишламоқдалар.

Муҳаббат ҲАБИБУЛЛАЕВА

САМАРАДОРЛИК — БОШ ОМИЛ

(Давоми. Боши 1-бётда)

Шу билан бирга, шахар ҳудудий комиссияси раиси ўринбосари Бахтиёр Панаев таъкидлаб ўтганидек, таҳлилларга кўра, умумий ўтказилган текширувларнинг фақат 14.480 таси режага мувофиқ бажарилган. Аслида 2002 йилга 17604 текшириш режалаштирилган бўлса, 3124 объект бўйича назорат ишлари амалга оширилмаган. Сабаби, жойлардаги комиссия мутасаддиларининг тушуниришига қараганда, текширувга киритилган айрим корхона ва ташкилотлар манзиллари ўзгарган ёки раҳбарлар саломатлиги туфайли эмиш гўё... Шунинг ҳам инобатга олиш керакки, 4197 та текширув режадан ташқари ўтказилган.

Бу борада камчиликлар ва хатолар эътироф этилиб, йиғилишда айрим комиссиялар ва назорат органлари танқидга олинди.

Йиғилишда шунингдек, республика кенгаши томонидан бир неча бор текширувлар режа-жадвали сифатли тайёрланиши ва бажарилиши ҳусусида берилган топшириқлар туман комиссиялари ҳамда назорат органлари эътиборидан четда қолаётгани, жумладан 2003 йилга киритилган тақлифлар аниқ кўриб чиқилмаганига алоҳида урғу бериб ўтилди. Чунончи, жорий даврга текширилиш режалаштирилаётган ҳўжалик субъектларининг 29 фоизи тегишли асослардан ва солиқ идоралари билан қилишлмасдан комиссияга киритилгани аниқланган. Маълум бўлишча, кенгаш талабига зид равишда 727 та фаолияти тугатилган ва банкрот деб эълон қилинган корхоналар ҳам текширишга тавсия қилинган экан. Шу билан бирга 2003 йилда

текширилиши режалаштирилган вазирликлар ва тармоқлар таркибидagi 112 та умуман текширилмаган корхоналар режага киритилмаган.

Комиссия йиғилишида шу ҳам таъкидлаб ўтилдики, текширувлар борада айрим назорат органлари томонидан тегишли талабларга риоя этилмаган ҳоллар аниқланган бўлиб, 2002 йил якуни бўйича текширишга мутасадди бўлган органларнинг 27 та ходими нисбатан маъмурий ва интимиозий чоралар кўрилди. Бу эса 2001 йилга солиштирилганда 7 та кўп. Шунинг ҳам айтиб ўтиш жоизки, бу борада банк тузилмалари бўйича кўрсаткичлар камаймаган — жазо чоралари қўрилган ҳодимларнинг 50 фоизидан кўпи тижорат банклариға тааллуқлидир. Маълумки, «Ҳўжалик субъектлари фаолиятини давлат томонидан назорат қилиш тўғрисида»ги Қонун талаблари бажарилишини мониторинг қилиш ва ҳисобот олиб бериш ҳам назорат органларига юклатилган. Ушбу йиғилишда ҳам асосан айрим тижорат банклари томонидан талаблар қондирилмаётгани ажабланарли ҳол эканлиги таъкидланди. Аниқроқ қилиб айтганда, молия тизимидаги баъзи раҳбарлар ҳўжалик субъектлари текширилишини тартибга солиш масалаларига жиддий эътибор бермапти. Бунга юқорида келтирилган рақамлар мисолида ҳам ишонч ҳосил қилиш мумкин.

Йиғилишда сўзга чиққан Ҳамза тумани ҳудудий комиссияси раҳбари Бахтиёр Мақсудхўжаев ҳам эътиборни айнан айрим банклар текширувлари самарасиз бўлаётганиға қаратиб ўтди. Жумладан, Саноат қурилиш банки, Ҳўйжойҳамгармабани, Миллий банк-

нинг Ҳамза тумани бўлими текширувлари қониксарсиз эканлиги таъкидланди. Шунингдек, назорат органлари текширувларининг Ҳамза тумани бўйича таҳлили натижаларига асосан туман солиқ инспекцияси, ёнғичдан сақлаш ва санитария-эпидемиология назорати хизматларига ҳам корхоналар фаолияти дастлаб ўрганиб чиқилмасдан режага киритилмаётганиға ва белгиланган тадбирлар тўлиқ бажарилмаётганиға ҳусусида эътирозлар билдирildi.

Юқоридагиларни инобатга олган ҳолда жойлардаги назорат органлари ҳамда комиссиялар фаолияти муҳокамаси доирасида қонунчилик талабларига амал қилишда талабчанлик қўчайтирилиши, корхона ва ташкилотлар текширув режасига киритилишидан аввал таҳлил қилинишиға эътибор қўчайтирилиши, шунингдек бу борада кичик ва ўрта бизнес тузилмаларини, асосан ишлаб чиқаришға йўналтирилган корхоналарнинг ҳар томонлама қўллаб-қувватлаш зарурлиги таъкидлаб ўтилди.

Бундан ташқари, комиссия йиғилишида назорат қилувчи органлар фаолиятини мувофиқлаштирувчи республика кенгаши Тошкент шахар ҳудудий комиссияси фаолияти шахар прокуратураси томонидан текширувлари натижаларига ҳамда 2003 йилда текширув комиссияси томонидан амалга оширилмаган тадбирлар муҳокамаси қилинди.

Кун тартибидаги барча масалалар юзасидан тақлифлар ва эътирозларни инобатга олган ҳолда тегишли қарорлар қабул қилинди.

Ильмира ЗАЙНУТДИНОВА

Мабодо қишга пухта тайёргарлик қўрилмаган бўлса, у биринчи кунлариданоқ панд бериб қўяди. Тараддуд амалда эмас, қорғозда бўлганлиги арқ элиб кўринади, яна кўнғироклар, ваъдалар, асабузариқлар бошланади, баҳоналар қидирилади. Икки ўртада яшовчи сарсон: чакка ўтаётган хонаға тоғораю челақлар қўйилади, хонадон исимаса газ плитасининг 4 та комфоркаси кечаю кундуз ёқилади. Мабодо газ ҳам бўлмасачи...

«Қиш бошланиши биланоқ унга қандай тайёргарлик қўрилганлигини билиб олдик, — деб тахиритимизга мурожаат қилишибди Собир Раҳимов туманидаги «Сағбон» ва «Париваш» кўчасида истикомат қилувчи бир гуруҳ хонадон эгалари. — Хонадонимизда газ босими жудаям паст. Натижада уйимиз яхши ишмайди, овқатимиз пишмайди, чой қайнатилш ҳам амри-маҳол бўлмоқда. Ахир бунинг ҳаммаси бир тавбишда: ишдан келиб овқатга унсангангиз, то тунгача пишмаса, ўзингиз ва оила аъзоларингиз ўринда пальто кийиб ётсангизда совқотсангиз, эрталаб ишға, ўқийш иссиқ чой ичмай кетсангиз. Биз бу ҳақда Собир Раҳимов тумангаз идорасига, ҳокимликка ариза билан чиқдик. Лекин аҳвол ўзгаргани йўқ. Туман мутасаддилари арзимизни тинглагач, «Тумангаз бошқармасидан илтимос қиламиз, газни кўпайтириб беришди, бошқа ёрдам қўлимиздан келмайди» дейишди. Газ тақсимлагичлар текшириб қўрилганда эса газ босими 0,6 атмосфери ташкил қилди, ваҳоланки бу меъёрдангидан бир неча баробарға камдир.

Тумангаз идорасидигилар юқоридан газ босими паст, шу боис қўлимиздан ҳеч нарса келмайди, дегандек елка қисиди. Бизни эса бир нарса ажаблантиради. Ахир ҳар йили қишға тайёргарлик режаси тузилади. Нахотики, ушбу режа бажарилишини ҳеч ким назорат қилмайди. Шу боис ҳам ишлар ўлда-жўлда бўлса керак-да. Бунинг азобини эса истеъмолчи тортмоқда. Ахир қачонгача совқуда ўтираимиз,

милтираб ёнаётган газға тикилавериб чарчадик. Хали қишининг бир ойи бор, қиш бир кун қолса ҳам қилгинини қилиши ҳеч кимга сир эмас».

Бу мактубға Собир Раҳимов тумангаз идораси раҳбарлари керакли жавобни беришиб, тегишли чора-тадбирлар кўради, деган умиддамиз.

Юртимизда коммунал соҳа-

хонадонларимиз бирор марта исигани йўқ, батареяларимиз салгина илқ холос. Яхшимиз газ бор экан, уни ёкиб уйимизни иситамиз, бошқа иложимиз йўқ-да. Совқуда болаларимиз, ҳатто ўзимиз ҳам бир неча марта шамоллаб, аранг тузалдик. Ширкатга неча бор мурожаат қилдик. Афсуски, уларнинг баҳоналари кўп. Шу боисдан ҳам қўлимизни

• ҚИШ — СИНОВ ДАВРИ

Тузатиш чораларини
кўряпмиз, лекин...

Ҳар бир фаслнинг ўз хислатларини фазилатлари бор. Аммо, негидир қишни кўпчилик учун синов даври дейиш мумкин. Бунинг боиси бор, албатта. Ёзда ҳамма нарса деярли ўз ўрнида бўлади: уйнинг иссиқ, газингиз пориллаб ёнади, йўллар сирпанчик эмас, транспорт воситаларини соатлаб кутиб қолмайсиз, томингиздан чакка ўтмайди... Лекин қишда-чи?

даги ислохотлар давом этмоқда. Пойтахтимизда ана шу ислохотларни амалга таъбиқ этиш мақсадига ижара корхона (ЖЭК)лари ўрнида Ўзбекистон Республикасининг «Уй-жой мулкдорлари» ширкатлари тўғрисида»ги Қонунига кўра уй-жой мулкдорлари ширкатлари фаолият кўрсатмоқда. Ҳозирда ишлаётган 394 та ширкатлар орасида яшовчилар ишончини қозонди, ҳамжиҳатликда камчилик ва муаммоларни бартараф этаётган, намунали хизмат кўрсатаётганлари талайгина. Лекин «Гуруч кураксиз бўлмайди» деганларидек, ҳали яшовчилардан тушган оддий бюрмалардан ҳам турли баҳоналарни рўқам қилиб бажара олмаётганлари ҳам оз эмас.

«Биз яшаётган уй Акмал Икромов туманидаги «Ботир-файз» уй-жой мулкдорлари ширкатига қарашли, — кўнғирок қилди Раҳимовбоев кўчаси, 58-уйда яшовчи хонадон эгаларидан бир нечаси. — Мана қиш охирида қоляптики,

юйиб, қўлтигимизға урганмиз».

Ушбу арз юзасидан «Ботир-файз» уй-жой мулкдорлари ширкати раисига бир неча бор кўнғирок қилиб, уларни топа олмадик ва уста Нурхон Азизовдан қуйдаги жавобни олдик: «Ҳамма хонадонларда эмас, баъзи бир хонадонларда шундай ҳолат мавжуд. Сабаби, стоялар эскирган, чириб кетган. уни тузатиш чораларини кўряпмиз. Лекин сирасини айтганда коммунал хизматлар ва фойдаланиш харажатлари ҳақини тўламаётган қарздорларимиз жуда кўп. Шунинг учун ҳам бюрмаларнинг, носозлиқларни вақтида бажара олмаймиз. Ахир болор иқтисодиёти, ҳамма нарса маблагға боғлиқ-да».

Тўғри маблагға, шу билан бирга ҳаракатга ҳам боғлиқ, Сиз бугун ўз хизматингиз билан ишончини оқламаётган хонадон эгалари, эртаға албатта, яна тўловларни тўлашмайди. Негаки, сизнинг хизматингиз чала бўлди-да. Баҳонани ҳар доим, ҳар ким топиши

мумкин, лекин имконият қидириш ҳар кимнинг қўлидан келавермайди. Бизнингча, ширкат мутасаддилари ана шу имкониятни хонадон эгаларида мулкка эгаллик ҳиссини шакллантириб ҳамжиҳатликда топмоқда, керак бўлса ҳомийлар кўмагидан мадад олишлари керак.

Мақолага энди нуқта қўймоқчи бўлсам, яна телефон жиринглайди. Гушакни кўтарамиз. «Алло редакциями? Ердამинглар керак. Ширкатдагилар арзимизни эшитмапти. Чилонзор туманидаги Ҳалқлар Дўстлиги кўчаси, 12-уйдан кўнғирок қилаёпмиз. Ишончимиз, уйимиз ертўласи қишин-ёзин сувға тўла. Бунинг устиға тепадаги қўшнларнинг қувурлари ёрилиб 1-қаватга чакка ўтгандай сув оқаяпти. Чивинданку безор бўлдик...» «Ўзингиз қарашли бўлган ширкатға мурожаат қилмадингизми?» Гушакдан «Эй...» деган овоз келдию телефон узилиб қолди. Суриштириб юқоридаги 9-қаватли турар жой биносининг туманидаги «Дўстлик сари» ширкатига қарашли эканлигини аниқладик. Лекин узсуқун кўнғирок қилишимизға қарамай гушакни ҳеч ким кўтармади. Шу боис ҳам ушбу шикоятни газета орқали ширкат раиси Рашидан Эргашев эътиборига ҳавола этиб қўя қолдик. У киши аҳволни кўргани уйға «ташир» буюрса, керакли чора-тадбирларни кўрса фойдадан ҳил бўлмасди.

Халқимизда беҳижга «сендан уғина, мендан бугина» дейишмайди. Бугунги кунда истеъмолчиларимиз ҳам ҳуқуқий маданиятлари ортиб бораёпти, ўз маффаатларини ҳимоя қилишни ўрганишяпти. Ана шунинг учун ҳам хизмат талабға яраша бўлсагина ҳақини оласиз, бўлмаса ана шу «бугина»дан ҳам қуруқ қоласиз. Яна қишининг синовлари ҳали тугамаганини ҳам ёдда тутмоқ, керакли чора-тадбирларни давом этирмоқ лозимлигини ҳам унутмаслик зарур. Мавсумдаги панд ёйишлар эса келгуси мавсум учун сабоқ бўлмоғи лозим.

Шарифа ИЛЁСОВА

Бобур рубоийларининг бирида ҳам ўз девонини бошқа бир соҳиби девон ижодкорга тақдим этганини, бунинг эвазига у ҳам девонини юборишидан умидвор эканини баён этади. Бу каби далиллардан Бобур шеърини ўша даврларда адабиёт мухлислари ўртасида тарқалган ва севиб ўқилган, деган хулосага келиш мумкин. Бугина эмас. Бобур шеърини зукко замондошлари томонидан юқори баҳоланганини кўрсатувчи қатор тарихий манбалар ҳам мавжуд.

Бу жиҳатдан Бобур шахсиятини ва ижтимоий-иждоий фаолиятини яхши билган, эҳтиомли, ола юртида бошланган кўп йиллик юришларида шахсий котиб сифатида доимий ҳамроҳ бўлган номи бизга номалум ватандошнинг гувоҳлиги жиддий эътибор сазовор. Адабиёт ва санъатни чуқур тушуниб қадрлаган бу Котиб «Бобурнома»ни пешма-пеш оққа кўчирган. Бу машҳур асарга хотима ўрнида ўзи битган илоада Бобурнинг инсон, ҳукмрон ва ижодкор сифатида хислат-фазилатларини бирма-бир лўнда сатрларда баён қилади. «Ул подшохи қобилнинг яхшидигларини айтган билан ва битган билан тугатмоқ мақолдур», деб таъкидлаган Котиб Бобурнинг ижодкор сифатидаги катта истеъдоди ва юксак бадиий маҳорати алоҳида тўхталади:

«Ва фазилат бобида камлиги йўқ. Эрдиким, назм ва наср ва туркий ва форсийни бебадал айтур эди. Алалхусус, туркий девони бордурким, анда тоза мазмунлар топиб айтибдур...»

Бобурнинг она тилидаги девони ва унинг мундарижасига ватандош Котибининг махсус тўхталиб, «бебадал» - мислсиз, бекиёс, тенги йўқ дея улуғлаши беҳиз эмас. Бу, жумладан, девоннинг ўша давр адабий ҳаётидаги нуфузли мавқеига ҳам аниқ ишора этади.

Кейинчалик яратилган «Тарихий Рашидий», «Хумоюннома», «Акбарнома», «Равзат ус-салотин» каби асарлар муаллифи Мирза Ҳайдар, Гулбаданбегим, Абулфазл Ўлмоий ва Фахри Хиравийлар ҳам Бобур девони ҳақида махсус сўз очиб, шеърини мухлислари ўртасида унинг тутган катта шухратини алоҳида таъкидлайдилар.

Биз бу ўринда Бобур вафотидан ўттиз беш йил кейин аяқланган машҳур «Музаққир аҳоб» таъкирасининг муаллифи Хасанхожа Нисорийнинг Бобур ва унинг шеърини ҳақида ёзганлари хусусида қисқача тўхталиш билан чекланамиз. У Бобурнинг ижтимоий-сиёсий ва иждоий фаолиятига нисбатан кенг ўрин ажратган.

«Бобур подшоҳнинг фазилатлари бисёр ва камолотлари бешумардур» деб ёзади Хасанхожа Нисорий ўз таъкирасида. Муаллиф, хусусан, унинг ижодкорлик истеъдодини юксак баҳолайди ҳамда **«туркий ва форсийда яхши шеърлари борлигини алоҳида таъкидлайди»**.

Шу айниқса диққатга сазоворки, Хасанхожа Нисорий ўз юксак баҳосини таъкирада Бобур шеъринингдан ёрқин мисолларни келтириш билан далиллайди. Шоирнинг қиёфа турда битилган шеърларини таҳлил этган таъкира муаллифи газалларига ҳам жиддий эътибор қаратади. У **«ва бу газални ҳам бағоят яхши айтган»** шарҳи-баҳоси билан Бобур иждоий фаолиятининг илк даврига мансуб газалнинг:

Не кўрай тўбийни қадди хуш хироминг борида?!
Не қилай сунбулни хатти мушқоминг борида?!

Эй кўнгул, гар гайр сўзи захри қотилдур, не ғам,

Лабагингдин шарбати йўхил-изоминг борида?! — байтларини келтиради. Асли етти байтдан иборат бўлган бу ишқий газал Бобур шеърини хос бўлган бадиий етуқлик, ўйноқлик, баён соддалиги ва вазн равлонлиги каби қатор фазилат-

ларни ёрқин намойиш этади. Лирик «мен» — чин ошқининг монологи тарзида битилган бу газал маъшуканинг ташқи ва ички маънавий гўзаллигини улуғлайди, унинг лутфу марҳаматидан умидворлик изҳор этади.

Шоирнинг катта санъаткорлиги, шунданки, юзаки жиҳатидан савол оҳангида ёзилган газал мисралари моҳиятан маъшуканинг мафтун этувчи фазилатларини («лаби - Ҳизр суви, каломи - Масиҳ алфози»дан ҳам афзал...) чертиб кўрсатади ва оқибат натижада тасдиқ руҳини устувор ўринга кўтаради. Бутун газалга хос бўлган хусусият мана бу байтда ҳам юзага равшан чиққан:

Ким Ҳизр суйини оғизлангай лабинингнинг қошида?!

Ким Масиҳ алфозидин дегай каломинг борида?!

Кўринадики, мумтоз шеърини билимдони Хасанхожа Нисорий Бобурнинг бу газалини **«бағоят яхши айтган»** деб юқори баҳолашида ортиқча муболагага берилмаган. У ўз таъкирасида бу газалдан яна келтирган икки байтнинг бири бевосита

тимсоли батамом кўринмайди. Шундай бўлсада газал Хасанхожа Нисорийнинг жуда юксак баҳосига сазовор бўлган. У ўз таъкирасида Бобурнинг **«бу матласи ғоятда дилпазир (дилга мақбул, кўнгилга ёқувчи) ва ажойибу беназир чиқкан»** деб, газалнинг мана бу бошланма байтини келтиради:

Улум қайғусига бориб жаҳондин бўлдум осуда,

Мени истасангиз, эй дўстлар, кўргайсиз уйкуда.

Бу газал қай жиҳатлари билан ўз даврида адабиёт ахли ўртасида шухрат тутган ва таъкира муаллифини ўзига ром этган. Аввало, у ягона мавзунини изчил ёритувчи яқпора газаллардан фарқли равишда пароканда, яъни ҳар байти мустақил мазмун-ғояни ифодаловчи газаллар турига кириди. Хасанхожа Нисорий келтирган юқоридаги матлада лирик «мен» дунёнинг аччиқ-чучуқини кўп кўрган, жаҳон ташвишларидан бешиб, ўзини четга олишга уринаётган, тириклик ва ўлим ҳақида фалсафий мушоҳадаларга берилган Шахс сифатида намоён

йўналишини, уларга сингдирилган даъват-хитоб оҳангини зукколик билан қайд этмоқда. Лирик «мен»нинг таъкидида, тақдирда қандай ёзилган бўлса шу амалга ошади, уни ўзгартиришга уриниш, ҳокимият ва бойлик учун жанг жадаллар олиб бориш, уриш-қирғинлар уюштириш, азоб-уқубатлар чекишнинг **«барчаси беҳуда!»**

Бобурнинг ижтимоий-сиёсий фаолиятининг маълум бир соҳасидаги шахсий кечинмалари ва руҳий кайфиятини ҳам ифодаловчи бу мисраларнинг қачон ва қаерда ёзилганлигини аниқ айтиш қийин. Аммо, **«Хиндустонда битилган ашъорлар»** жумласида газалнинг учрамаслигидан, у Бобур иждоий фаолиятининг Моварауннахр ва Афғонистон даврида ёзилган, деган хулосага келиш мумкин.

Ўн икки ёшидан тақдир тақозоси билан феодал урушлар гирдобига тортилган, гоҳ аламли мағлубиятга учраб, гоҳ шонли зафарлар қучган, гоҳ дарбадарлик хорликларига азоб-уқубатларини тортган, гоҳ шаъну шухрат шукӯҳига бурканган ва охир ул-оқибатда қудратли салтанатга мустаҳкам асос солган Буюк Шахс икромнома-эътирофидек битилганлиги байт мазмунини ниятда чуқурлаштиради, қўшимча салмоқ ва оҳанг бахш этади.

Газалнинг яқунловчи — тахаллусли байти ҳам мустақил мазмун-ғояни ифодалайди, мисралардан Шарқ шеъринидаги аънавий шикоят оҳанглири қўлоққа чалинади. Айни замонда Хасанхожа таъкирасида келтирилган бобулар билан кайфият умумийлиги ва руҳий боғлиқлик борлигини ҳам инкор этиб бўлмайди:

Улусдин тинмадин умрумда ҳаргиз лаҳзае, Бобур,
Магар ўлсам бу олам аҳлидин бўлгайман осуда.

Ўрни келганда айтиб ўтайликки, чархнинг Шахс бошига тинимсиз келтирилаётган жабру жафосидан фиғон, улуснинг ситамидан нола ва замон аҳлининг ғаддорлигидан шикоят Бобур девонидан ўрин олган бир қатор газал ва рубоийларига ҳам бадиий таҳлил этилган. «Чархнинг мен кўрмаган жабру жафоси қолдиму?!» ёки «Кўнлимдин ўзга ёри вафодор топмадим» мисралари билан бошланувчи машҳур газаллари бу фикрнинг ёрқин далилидир. Аммо, алоҳида таъкидлаш керакки, Бобур шеъринида бундай тушқун кайфият ва йиғлоқ нола-фиғон оҳанглири эмас, балки, аксинча, ҳаётеварлик гоъялари, дунё шодлиқларидан, табият гўзаллиқлари ва нозу неъматларидан, дўстлар сўхати ва ёр васли севинчидан баҳрамандлик даъвати устун туради.

Бу жиҳатдан Хасанхожа Нисорий ўз таъкирасида келтириб, лўнда таҳлил этган газалнинг мана бу байти ҳам жиддий эътиборга лойиқ:

Ўзунгни шод тутқил,
ғам ема дунё учун зинҳор
Ки, бир дам ғам емакка арзимас дунёйи фарсуда.

Бу мисраларда Бобурнинг умум шеърини меросига хос бўлган муҳим фазилат — ҳаётеварлик ва инсонпарварлик, неқбин гоъялар тарғиби, Шахснинг шод ва тўқин яшаш ҳуқуқини таъкидлаш ўзига хос шаклда намоён бўлган. Чиндан ҳам, Бобурнинг бутун ижоди каби, шеърини Инсонни ҳаётдан бешиша, ғам-ғуссага берилишга ундамайди, аксинча, берилган умрни дўстлар даврасида шоду хуррам ўтказишга, тириклик лаззатларидан завқланишга, яхшилик қилиб дунёда яшиш ном қолдиришга руҳлантиради, шукроналикка чақиради.

— Ҳар нечукдур умрни, Бобур, хуш ўтқармак керак!

Бу тўғай мағзига сингдирилган неқбин гоъ, инсонсеварлик Бобур шеъринида етакчилик қилади.

Абдурашид АБДУҒАФУРОВ,
филология фанлари доктори,
профессор.

• ЗАҲИРИДДИН МУҲАММАД БОБУР ТАВАЛЛУДИНИНГ 520 ЙИЛЛИГИГА

КЎҲИ НУР ОЛМОСИДЕК ЯРҚИРОК ДЕВОН

Заҳириддин Муҳаммад Бобур қолдирган муборак илмий-иждоий мерос ичида газал, рубоий, маснавий, қиёфа, туюқ, мусамма ва фардлардан ташкил топган девони ҳажман кичик бўлишига қарамай, худди подшоҳ шоирнинг ҳазинасида сақланган машҳур Кўҳи Нур олмосидек ярақлаб-порлаб туради. Бобурнинг бу девонини қачон тартиб бергани ҳақида аниқ маълумотлар йўқ. Аммо, «Бобурнома»нинг ҳижрий 925-милодий 1518-19 йиллар воқеалари баёнига бағишланган фаслида муаллиф ўзининг тугал девони ҳақида сўз очади. Маълум бўлишича, афғон элида мустаҳкам ўрнашиб қолган Бобур янги пойтахти Қобулдан Самарқанд фозилларидан бирига девонни юборган. Демак, бундан шундай хулоса чиқадики, Моварауннахрнинг адабий-маданий марказида XVI асрнинг иккинчи ўн йиллигида Бобур девони ўқилган.

маъшуқага даъват-илтижо шакли руҳида жарангласа, иккинчиси мақтәф байт бўлиб, лирик чекиниш - ошқ «мен»нинг ўзига хитоб-мурожаати тарзида:

Ошқингни давлати
васлинг била қил мухтарам,
Хусн аҳли ичра мундоқ
эхтироминг борида.

Бобур, ул гул кўйида
бўлбул киби топинг мақом,
Бир навое «Рост» қил
мундоқ маконинг борида.

Хасанхожа Нисорий «Музаққир аҳоб» таъкирасида Бобур девонидан яна бир газалнинг байтларини келтириб, ўзига хос гоъвий-бадиий таҳлил этади. Афтидан, бу газал ҳам, олдин келтирилган газал каби, ўша давр шеърини мухлисларининг дилини ром этган, турли шеър базмларида, мушоира ва анжуманларда ўқилиб, баҳс этилган. Ўз мазмунини, ҳаётий-фалсафий йўналишини ва тасаввуфий оҳанги жиҳатидан бу газал аввалгисидан жиддий фарқланади. Унда газал тури учун етакчи бўлган ишқ-муҳаббат мавзуси умуман тилга олинмайди, аънавий гўзал маъшуқа

бўлади. Унинг руҳий кайфияти, ички тушқун кечинмалари, ўткинчи дунёнинг «борди-қелди»сига бефарқ муносабати мисралар мазмунини ва ғамгин оҳангида ёрқин ифодасини топган.

Йўл-йўлакай айтиб ўтайликки, Бобур Шарқ шеърининг назарий масалаларига бағишланган илмий асарларида худди шу бошланма байтни «хазаж бахрининг аввалги вазни»га мисол тариқасида келтирган.

Хасанхожа Нисорий таъкирада газалнинг қуйидаги байтини ҳам қайд этади:

Неким тақдир бўлса — ул бўлур,
таҳқиқ билгайсен,
Эрур жангу жадал, ранжу
риёзат — барча беҳуда!

Чуқур фалсафий хулоса каби қатъий оҳангда жарангловчи бу мисраларни Хасанхожа Нисорий **«кўп судманд ва ваъза айтиш учун дилписандур»**, деб таърифлайди. Таъкира муаллифининг байтни «фойдали, наф келтирувчи» ва турли йиғин-анжуманларда «айтиш учун маъқул, дил ёқтирувчи» сифатида баҳолаши беҳиз эмас, — у мисраларнинг маърифий-тарбиявий

Юртимизнинг эртаси, унинг гуллаб-яшнаб, энг обод гўшлардан бирига айланишига ўз муносиб ҳиссасини қўшишга интилаётган фаол ёшлар буюк келажагимизнинг бунёдкорларидир. Уларни бирлаштириш, иқтидорларининг намоён бўлишига кенг йўл очиб йўлида талай ибратли ишлар амалга оширилмоқда.

Шундай фидойилар кўпаяверсин

Ўзбекистоннинг энг фаол ёшлари сафига Бехзод Ҳамзаевни ҳам қўшасак асло муболага бўлмас керак. Чунки, Бехзод ёш бўлсада ўзининг иқтидорлиги, илм-фанга бўлган қизиқиши, интилувчан ва ташаббускорлиги билан барча тенгдошларидан ажралиб туради.

Бехзод 1997-1999 йили ўзбек-турк лицейини, 1999-2000 йил Банк ва иқтисодиётга иқтисослашган лицейни ва 2000-2002 йилларда Тошкент Давлат юридик институти қошидаги академик лицейни «экстернат» имтиҳон топириши орқали мудатидан олдин имтиёзли диплом билан тугаллаган.

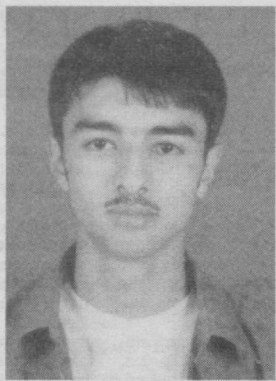
Фанларга бўлган қизиқиши туфайли бир қанча халқаро конференция, семинар ва телекўприкларда иштирок этган ва нуфузли ўринларни қўлга киритган. Жумладан, «Училиш ва чеклаб қўйиш» мавзусида бўлган халқаро телекўприк (37 та давлат қатнашган), «Инсон ҳуқуқларининг Марказий Осиёда тарғиботи» кампанияси, «Яшайвер ва бошқалар ҳам яшасин» (халқаро ОИТВ ва ОИТСга қарши кураш) кампанияси, «Бола ҳуқуқлари мактаб болаларига» тadbирларининг фаол аъзоси ва ташаббускори. Инсон ҳуқуқлари, Бола ҳуқуқлари, Дебатлар, Психология бўйича бўлиб ўтган халқаро семинарлар иштирокчиси. «Ёшлар ва гуруҳ», «Хуқуқ ва бурч, қайсиси муҳим» мавзусида бўлган халқаро ва Республика миқёсидаги конференциялар иштирокчиси ва ташкилотчиси. Карл Поппер ва Парламент дебатлари

бўйича ҳакамлик ва мураббийлик сертификатларини олган. Компьютер мутахассислиги бўйича 1-Республика компьютерчилари анжуманида 4-ўринни қўлга киритган.

«Инсон ҳуқуқлари», «Бола ҳуқуқлари», «Ўзбекистон Республикаси Конституцияси», «Психология», «ОИТВ, ОИТС ва гивандлик» ва «555» гуруҳ каби бўлимлар тарғиботи бўйича иш олиб борувчи «Фемида» клуби президенти. Мазкур клуб Инсон ҳуқуқлари бўйича 48 марта, Болалар ҳуқуқлари бўйича 81 марта, Ўзбекистон Республикаси Конституциясининг тарғиботи бўйича 25 марта, ОИТС ва гивандлик бўйича 43 марта семинар-тренинглари ташкил этган. Тошкент шаҳридаги 320 нафар мактабдан 24 тасида клуб филиаллари ва 173 тасида унинг гуруҳлари ташкил этилган. Республикадаги 209 та туманларнинг 203 тасида клубнинг махсус семинар-тренингларида ўтган аъзолари ва филиаллари мавжуд.

Бехзод Ҳамзаев Республика Болалар Парламентини қўллаб-қувватловчи гуруҳ раҳбари, «Қувноқлар ва зукколар» ассоциацияси ўзбек тенейжер лигаси президенти, Шаҳар қўшимча таълим мажмуасида «Фаол ёшларни ўқитиш» бўйича мувофиқлаштирувчи, Бирлашган Миллатлар Ташкилотининг «Кўнгиллилар» лойиҳаси аъзоси. Инглиз, турк ва рус тилларни мукаммал билади.

Ҳамиша изланишда бўлган, иқтидори ва илми билан наин-

ки ўзбекистонлик, балки чет элликлар нигоҳига ҳам тушган, бир қанча чет эл университетларидан тақлифномалар олган Бехзоднинг шунча юмушларга вақтида улгура олиши кишини ҳайрон қолдиради. Бехзод шу кунларда Америка Қўшма Штатларининг Калифорния штати, Бостон шаҳридаги Дикинсон университетининг Халқаро ҳуқуқ факультетида 3-босқич имтиҳонини топиришига тайёрланмоқда.

— Бўш вақтингиз борми? — деган саволимизга Бехзод жиламайганча, «Йўқ, озгина бўш қолсам шеър ёзаман, чиройли мақолалар ёзиш учун машқ қиламан», деб жавоб берди. Эзгу ва катта мақсадларни ўз олдига қўйган Бехзодга муваффақият ва омад ёр бўлишини тилаб, унинг айнан тилида, дилида жўш ураётган ушбу сўзларни келтиришни лозим топдик:

«Барча қўлаётган ишларим бугунги кунда унчалик ҳам кўзга ташланмаса-да, эртага албатта ўз аъло натижаларини беришига юз фоиз ишонаман ва Мустақил Ўзбекистонимизнинг гуллаб-яшнаб, энг тараққий этган давлатлар қаторидан ўрин олишига ўзимнинг муносиб ҳиссамни қўйишга ҳаракат қиламан».

СУРАТДА: «Фемида» клуби президенти Бехзод Ҳамзаев.

• АНЖУМАНЛАР

Вазифалар белгилаб олинди

Ёшларни бирлаштириш, уларнинг мақсад ва вазифалари, иқтидор ва салоҳиятларини юзага чиқариш борасида қўллаб-қувватлаётган «Камолот» ёшлар ижтимоий ҳаракати унинг ҳомийлигидаги «Камалак» болалар ташкилотининг таълим ва тарбия соҳасидаги ўзаро ҳамкорлиги ёш авлоднинг ҳар томонлама камол топишига йўналтирилган.

Илгари хабар қилганимиздек, ўқув йилининг бошида «Камолот» ёшлар ижтимоий ҳаракатининг ва «Камалак» болалар ташкилотининг шаҳар Сардорлар Кенгашига сардорлар сайлови бўлиб ўтган, уларнинг фаолияти белгиланиб, ўқитиш тизими ишлаб чиқилган эди.

Сардорлар Кенгаши ўқувда эса ҳар бир сардор ўз фаолиятини такомиллаштириш, ташаббуси ва фаоллигини оширишга интилди. Бу борада уларга махсус тренингларида ўқитилган ўқувчилар ва тажрибали педагоглар яқиндан ёрдам бердилар. Бу ўқув семинарлардан қўзланган мақсад катталар ва болаларни умумий гоа атрофида бирлаштириш, уларнинг ўзаро ижодий ҳамкорлигини ривожлантиришдан иборатдир.

Яқинда Шаҳар қўшимча таълим марказида шаҳар Сардорлар Кенгашининг ўқув-амалий семинари бўлиб ўтди. Унда пойтахтдаги 176 нафар энг фаол ёшлар иштирок этди.

Камолот

• ТАДБИРЛАР

Эсдалик совғалари топширилди

Юнусобод тумани «Бободехқон» маҳалласида жойлашган қўшимча техник таълим мажмуасида «Иқтидорли болалар йиғини» ўтказилди.

«Камолот» ёшлар ижтимоий ҳаракати Юнусобод

туман бўлими кенгаши ҳамда туман халқ таълими бўлими қошидаги қўшимча техник таълим мажмуасида ҳамкорликда ташкилланган бу тадбирда «Бошланғич техник моделлаштириш», «Ёш ижодкор республикамиз келажаги», «Келажақ лойиҳаси» ҳамда «Ёш тадбиркор» йўналишлари бўйича иқтидорли ўқув-

чилар ўз техник, спорт ва табиий фанлардан билимларини намоён этишди.

Йиғинда энг яхши деб топилган лойиҳаларга «Камолот» ёшлар ижтимоий ҳаракати туман бўлими ва қўшимча техник таълим мажмуасидаги томонидан эсдалик совғалари топширилди. **Ҳозирда** **ТОШПҲЛАТОВА**

• САВОЛ СИЗДАН, ЖАВОБ БИЗДАН

«Камолот» стипендияси кимга берилади?

Ҳурматли тахририят ходимлари. Биз бир гуруҳ талаба-ёшлар «Камолот» стипендияси жорий этилгани ҳақида эшитиб қолдик. Шу тўғрида маълумот берсангиз.

М. Набиқонова, М. Умурзокова.

«Камолот» стипендияси олий ўқув юр்தларининг кундузги бўлим талабаларидан 20 нафарига ўқув йили давомида бериб борилади. Уларга «Камолот» стипендияси совриндори» гувоҳномаси ҳам топширилади. Ўқишда, илм-фанда муваффақиятларга эришган, илмий ишлари, фанга олиб кирган янгиллиги ва ҳаракат фаолиятидаги иштироки, яхши хулқи билан тенгдошларига намуна бўлган талабалар танлов асосида аниқланади.

«Камолот» стипендиясига танловни ташкил этиш, совриндорларни аниқлаш ва стипендияларни бериш Марказий Кенгаш Ихроия қўмитаси томонидан тасдиқланган йўриқнома асосида амалга оширилади.

«БУНЁДКОР»НИНГ ТУҲФАСИ

«Бунёдкор» ёшлар телеклубида «Камолот» ёшлар ижтимоий ҳаракатининг Тошкент шаҳар бўлими ҳамда «Ёшлар» телеканали ҳамкорлигида «Ўзбекистон ёшларининг афғон ёшларига туҳфаси» лойиҳаси бўйича илк учрашув ўтказилди. Анжуманда Афғонистоннинг мамлакатимиздаги Фавкуллода ва Мухтор элчиси Абдул Самад, элчихона ходимлари ҳамда Тошкентда истиқомат қилаётган афғон диаспораси вакиллари иштирок этди.

Телеклубнинг асосий мақсади ёшларни Ватан тараққиёти, тинчлиги, эл фаровонлиги йўлида бирлаштириш, уларнинг сисёсий онгини янада ўстириш, фикрлаш доирасини кенгайтириш, ташкилотчилик маҳоратини ошириш, эркин фикрлилик ғояларини тарғиб этиш, ёшлар иштирокида жаҳон телосоҳа талабларига жавоб берувчи илғор ва демократик телекўрсатувлар мактабини яратишдан иборат. Яқинда клубнинг «Халқаро таҳлил» гуруҳи томонидан хайрли бир ташаббус бошланди. Улар афғон ёшларига ўзбекистонлик ёшларнинг туҳфасини ҳозирлаш тақлифи билан чиқишди. Маълумки сўнгги 20 йил ичида афғон халқи сиёсий беқарорликлар туфайли анча азият чекди. Шу аснода, Афғонистон ёшлари ҳам мамлакатдаги нотинч турмушдан жабр кўриб келмоқда. Афғон ёшлари илк ўрганиш ва маданий хордиқ чикариш у ёқда турсин, ҳатто оддий кийим-бош ва бош. Наг эҳтиёж сезиб келганлар.

Мазкур ёшлар телеклуби Афғонистондаги тинчликни мустаҳкамлаш, жамиятни равақат топтириш, ёшларни қўллаб-қувватлаш мақсадида қаратилган ташаббус билан чиқмоқда.

— «Бунёдкор» ёшлар телеклуби Ўзбекистон ёшларининг Афғонистон ёшларига туҳфасини ҳозирлаш ниятида, — деди лойиҳа муаллифи Рустам Мелижонов «Туркистон-пресс» муҳбирига. — Мамлакатимиз ёшлари ихтиёрий равишда турли кўринишдаги инсонпарварлик ёрдамини тўплаб, уни афғон ёшларига жўнатади. Тадбирни ташкил этишдан мақсад, ушбу тақлифга Афғонистон ҳукумати ва юртимизда истиқомат қилаётган афғон фуқароларининг фикрини билиш, лойиҳани амалга оширишда дуч келадиган муаммоларни муҳокама қилиш, бу ишга жалб қилинадиган ҳукумат ва нодавлат ташкилотларининг вазифасини белгилашдан иборат.

«Туркистон-пресс»

• ТУМАНЛАРДА

Сергели туманида ёшларимизни она Ватанга муҳаббат ва садоқат, мустақиллигимизни қадрлаш руҳида тарбиялаш, табиатга меҳр уйғотиш борасида кенг кўламли ишлар амалга оширилмоқда. Айниқса бу борада «Камолот» ЕИХ туман бўлими кенгаши ҳомийлигидаги Гулчехра Усмонова бошқараётган Болалар ташкилоти томонидан салмоқли ишлар қилинди. Туман «Камалак» болалар ташкилоти томонидан сардорларнинг маънавий-маърифий тафаккурини оширишга муҳим аҳамият қаратилди. Кейинги пайтларда амалга оширилган ишларга назар ташласак бунинг гувоҳи бўламиз.

Сардорлар малакаси оширилмоқда

Яқинда «Камалак» сардорларидан иборат ўқувчилар учун Темурийлар тарихи Давлат музейига саёхат уюштирилди. Бунда ўқувчилар тарихий обидаларимизга, миллий қадриятларимизга, аъналаримизга, урф-одатларимизга бўлган ҳурмат ва эътиромни янада чуқурроқ ҳис этдилар. Ўқувчилар улуг бобокалонимиз Амир Темурнинг ҳаёти, буюк соҳибқирон томонидан барпо этилган гўзал бинолар ҳақида батафсил маълумот олдилар. Темурийлар даврида зарб этилган тангала, ҳарбийларнинг кийимлари, қурол-аслаҳалари, фойдаланган буюмлари ўқувчиларнинг мозийга саёхат қилишлари сабаб бўлди. Қўли гул чеварлар томонидан тикилган кимхобзарин чопонлар, кўпёзма китоблар барчада катта таассуротлар қолдирди. Айниқса мусаввирлар томонидан усталлик ва маҳорат билан яратилган бобомиз портретлари, ҳарбий машқлар ва жангларнинг гўзал тасвирлари ўқувчиларни нафосат оламига сайр қилдирди.

Сергели туман ҳокимлигида эса туман «Камолот» ташкилоти сардорлари учун «Ҳужжатлар тўплами» бўйича ўқув семинари бўлиб ўтди. Бунда тумандаги 22 та мактаб «Камолот» ёшлар ижтимоий ҳаракати бошланғич ташкилоти сардорлари қатнашдилар. Сардорларга бошланғич ташкилотга тегишли бўлган ҳужжатларни қандай тарзда юритиш ҳамда «Камолот» ЕИХ соҳалари ва «Камалак» болалар ташкилотининг йўналишлари ва бўлимларининг асосий вазифалари ҳақида тушунча берилди. Семинар якунида ўқувчилар билан сардорлик қобилиятини янада мустаҳкамловчи қизиқarli ўйинлар ўтказилди.

Даврон НУРМАТОВ

• ТЕНГДОШЛАРИНГИЗ

Ўқишда ҳам, ишда ҳам Лобар

Мустақил юртимизда билими, иқтидори, изланувчанлиги билан тенгдошлари ўртасида намуна бўлаётган ёшларимиз сафи тобора кенгайиб бормоқда. Ақли зукко, тийрак фикрли келажак бунёдкорлари илм-ўқуқлари сари дадил одимлаб кўнгалда фахр туйғуларини уйғотмоқда.

Тошкент Давлат фармацевтика институтининг 4-курс талабаси, исми жисмига монанд Лобархон Аҳмеджоновна ҳақида ҳам юқоридаги илиқ гапларни айтсак ярашади.

Лобархон ёшлигидан илм олишга интилган, айниқса химия, биология фанларига ихлос қўйган эди. Тиришқок, зехинли, ўйлаган ишини охирига етказмасдан қўймайдиган киз Юнусобод туманидаги 273-лицей мактабини имтиёзли тугалаб, бир олам орзулар билан Тошкент Давлат фармацевтика институтининг фармацевтика факультетига ҳужжатларини топширди. Омади келиб талабалар сафидан ўрин олган зукко киз ўзининг яхши хулқи, илмга интилиши, пухта билими, ташкилотчилиги билан тезда талабалар ва устозлари меҳрини қозонди.

Ҳозирги кунда институтда ташкил қилинадиган учрашувлар, мусобақалар, фан олимпиадалари ва тадбирларнинг бирортаси факультет сардори Лобархоннинг иштирокисиз ўтмайди. Факультетда унинг ўрни, ҳурмати бор. Доришунослик бўйича илмий изланишлар олиб бораётган талаба-

нинг тиришқоқлиги, интилувчанлиги илм-фан сирларини эгаллашга, муваффақиятларга эришишга омил бўлмоқда. Лобархон факат ўқишда эмас, жамоат ишларида ҳам

— Ниятим — институтни имтиёзли диплом билан тугаллаб, ўз соҳамнинг билимдони бўлишди, — дейди биз билан суҳбатда Лобархон. — Халқимизнинг сиҳат-саломатлиги йўлида хизмат қилишни ният қиламан. Буюк аждоди-миз Абу Али ибн Сино табобати йўлида бориб, ўзимизнинг табиий бойлиқларимиз, гиёҳу ўт-ўланларимиз устида илмий изланишлар олиб борсам ва кашфиётлар қилиб, олган билимларни амалда исботласам, Мустақил юртимизнинг ривожига озми-кўпми ўз ҳиссамни қўшсам дейман. Тенгдошларимга ҳам қайта-қайта айтгим келади.

фаол, яхши кўшиқни, чиройли рақсини маромига етказиб ижро этади, қўли гул чевар, пазанда. Унинг қатор ижобий фазилатларга эга эканлигини 2001 йилда «Ўзбекистон гўзали» танловидан нафузали иккинчи ўринни эгаллаганидан ҳам билиш мумкин. У рус, инглиз тилларини мукаммал билади, яқиндан бошлаб эса француз тилини ўрганишга киришган. Улкан орзу-умидлар, эзгу мақсадларни ўз олдига қўйган.

СУРАТДА: 2001 йил «Ўзбекистон гўзали» танловидан иккинчи ўринни қўлга киритган Лобархон Аҳмеджоновна (ўнда).

Бугунги кун ёшлари: улар нималарни орзу қиладилар

Вактни оқар сув, дейдилар. Умр баҳори орқага қайтмагани сингари ёшлик ҳам инсонга бир бора бериладиган неъмат. Ёшликнинг гўзал дамлари айна талабалик йиллари билан боғлиқ. Талабалик — олтин давр дейилиши ҳам балки шундандир.

Бугунги ёшлар-талабалар янги йилни қандай бошладилар? Йил давомида нималар билан машғул бўлмоқчилар? Бу ҳақда уларнинг ўзларидан эшитинг:

Наргиза ҲОЛМУҲАМЕДОВА, Ўзбекистон Давлат жаҳон тиллари университети халқаро журналистика факультетининг 2-курс талабаси:

— Янги — 2003 йилда анча-мунча ишларни бажараман, деб режалар тузганман. Айна дамда эса сессия имтиҳонлари билан бандман. Бундан ташқари факультетимиз қошида очилган «Интержурналист» ўқув марказида иккинчи тил сифатида япон тилини ўрганмоқдаман. Барча имтиҳонларни аълога топширсам, қолган ҳамма вақтинги тил ўрганишга сарфлайман. Ахир бугунги кун журналисти учун тил билиш жуда муҳим.

Шаҳноза ШУКУРОВА, Тошкент Архитектура-қурилиш институти муҳандис-қурилиш факультетининг 3-курс талабаси:

— Кечагина бир қанча ишларни режалаштирган ҳолда Янги йилни кутиб олгандим. Бугун эса улгурган ишларим ҳисобини қилгандим. Бир-икки кундан сўнг сессия имтиҳонлари тугайди. Сўнг Қурилиш коллежидан кичик педагог сифатида амалиёт ўтайман. Ҳозирда педагогик фаолиятимни бошлаш йўлида изланилман.

Ҳосият РАҲАБОВА, Ўзбекистон Миллий университети журналистика факультетининг 3-курс талабаси:

— Бизнинг университетда бошқа институтлардан фарқли ўлароқ сессия имтиҳонлари декабрь ойида бўлиб ўтди. Мазза қилиб дам олиб, яна ўқишга қайтдик. Дарслардан бўшадим дегунча барча вақтимни бадий китоблар ўқишга сарфлайман. 2003 йилда олдимга қўйган мақсадларимдан бири — компьютер сирларини тўлиқ ўрганмоқчиман. Ахир XXI аср компьютер асри бўлади, деб бежиз айтилмапти-ку. Қолаверса, бўлажақ журналист учун компьютер билан тиллашиш жуда муҳим. Шунингдек, Интернет тармоғидан фойдаланиш сирларини ҳам ўрганиш ниятим бор.

Даврон ҲОДИЕВ, Тошкент Ирригация ва кишлқ хўжалиги механизациялаштириш муҳандислари институти сув хўжалиги факультетининг 3-курс талабаси:

— Менимча, ҳозир кўпгина тенгдошларимиз сессия имтиҳонлари билан банд бўлишса керак. Тенгдошларимга тилагим аввал имтиҳонларни аъло баҳоларга топшириб, сўнгга мақсад сари бошқа ишларга киришишим. Ўзим эса бу йилдан бошлаб мутахассислигим бўйича ишлаш ниятидаман. Бу амалиётда олган билимларимни ҳаётда синаб кўришда асқотади, албатта.

Адибахон ҒАЙРАТ кизи ёзиб олди.

Санъат

Кўрик-танловга марҳабо

Куй, кўшиқ доимо одам-зодни сеҳрлаб келган. Уларнинг қалбига ором, дилга мунавварлик бахшида этиб, эзуликларга, ойдин йўлларга ошно қилган. Инсон доимо дилни ром этувчи куйларга, оҳанрабо кўшиқларга сармат бўлиб яшайди.

17, 18, 19 февраль кунлари Туркистон саройида «Азиз она юртим наволари» деб номланган Миллий эстрада кўшиқлари Республика кўрик танлови бўлиб ўтади.

— Танловни ўтказишдан мақсад — миллий эстрадамизни янада ривожлантириш, ёш хонандаларни кашф этиш ҳамда уларга амалий ёрдам кўрсатиб Наврўз байрамига бағишланган янги эстрада кўшиқларини оммалаштиришдир, — дейди Республика Бастакорлар уюшмасининг раиси Рустам Абдуллаев.

Кўрик танловни «Ўзбекнаво» бирлашмаси, Бастакорлар ва Ёзувчилар уюшмалари ҳамкорликда ташкил этмоқдалар.

— Кўрик танловдан умидимиз катта дейди — халқимизнинг семимли бастакори Аваз Мансуров, — чунки бу танлов, ёш истеодли эстрада юлдузларини аниқлабгина қолмай, балки, уларнинг очилмаган қирраларини сайқаллаб, жило бериб халқимиз эътиборига ҳавола қилади. Ниятимиз — эстрадамизнинг юлдузлари кўпаяверсин, янги куй ва кўшиқлар одамлар қалбига нурли наво бўлиб таралаверсин.

Обод ва овоз ўлка фарзандлари

2003 — Обод маҳалла йили деб эълон қилиниши маҳаллаларимизнинг обод ва кўркам бўлишига яна бир имконият яратиши билан биргаликда маҳаллада истикомат қилувчи ёшларнинг ҳар томонлама баркамол ва етуқ бўлиб этишилари учун кўплаб тадбирлар, учрашувлар, ижодий кечаларнинг уюштирилишига ҳам кенг омил бўлмоқда.

Яқинда Юнусобод туманидаги Абдулла Кодирий номи маданият уйида «Соғлом авлод — соғлом келажақ» деб номланган тадбир бўлиб ўтди.

Тадбирда «Мингўрик», «Фирдавсий», «Посиор» каби 11 та маҳалладан 317 та бола қатнашди. Маданият уйи директори Насриддин Курбонов «Ёшлар — бизнинг келажагимиз» мавзусида суҳбат уюштирди. Маҳалла оқсоқоллари, маҳалла хотин-қизлар комиссиялари раисалари ёшларни қизиқтирган саволларга жавоб бердилар. Тадбир сўнггида маданият уйи бадийи хаваскорлари ижросида мумтоз кўшиқлар, дилрабо рақслар ижро этилди.

Гулчеҳра ДУРДИЕВА

Ҳаётга татбиқ
ЭТИЛМОҚДА

Жамиятимизда маҳаллалар фаоллигини ошириш, миллий қадриятлар, анъаналарни асраб-авайлаб ўзаро меҳр-оқибатларни мустаҳкамлаш, аҳолини моддий ва маънавий кўллаб-қувватлаш каби эзгу мақсадларга қаратилган ишларимиз жорий йилда янада кучаяди. Бу борада Вазирлар Маҳкамасининг қарори чиқиби, «Обод маҳалла йили» дастури амалга татбиқ этилди.

«Обод маҳалла» дастури асосан етти йўналишдаги муҳим ҳаётий масалаларни қамраб олади. Ушбу дастурни тўла амалга ошириш учун қарийб 375,9 миллиард сўм жалб этилиши мўлжалланган. Бу маблағнинг 169 миллиард 500 миллион сўми давлат бюджетидан, қолгани эса қорхоналар, бюджетдан ташқари жамғармалар ҳамда халқаро ташкилотлар грантлари эвазига қопланади. Эндиликда маз-

кур дастур бўйича қилиниши керак бўлган ишларнинг аниқ режаси тузилди.

Маҳалла фаолиятининг ташкилий-ҳуқуқий асосларини такомиллаштириш, унинг моддий базасини ривожлантириш ва мустаҳкамлаш, янги иш ўринларини ташкил этиш, ободонлаштириш ва кўкалдорлаштириш, маънавий-ахлоқий тарбия масалаларида маҳалла фаоллигини ошириш каби кўплаб вазифалар белгилаб

олинди. «Обод маҳалла йили» дастури доирасида фуқароларнинг ўзини ўзи бошқариш органларини ривожлантириш махсус жамғармаларини ташкил этиш назарда тутилди. Бу эса кам таъминланган оилаларни кўллаб-қувватлаш, уларнинг рўзгор ҳужалгини йўлга қўйиб олишида, тижорат банкларнинг кредитларидан ташқари қўшимча маблағ бўлиб хизмат қилади. Шунингдек, дастурда тадбиркорликни ривожлантириш, аҳолига маиший хизмат кўрсатиш даражасини ошириш, узоқ қишлоқ туманларида аҳолини ичимлик суви ва табиий газ билан таъминлаш бўйича ҳам қилиниши керак бўлган ишлар ва бунинг учун ажратилган маблағ аниқ кўрсатиб қўйилган. Мутахассисларнинг таъкидлашича, дастур мукаммал ишлаб чиқилган. Унинг рўйбга чиқиши эса мутасадди ташкилотлар, идоралар, маҳалла фаоллари ҳамда фуқароларнинг яқин ҳамкорликда фаолият юритишларига боғлиқ бўлади.

«Туркистон-пресс»

• ХАЙРЛИ ТАШАББУС

Шарқона урф-одатларга
риоя қилиш халқимизга хос
бўлган яхши анъаналари-
миздан биридир.

Қутлуг
кунда
яхши ният

Қуни кеча Тошкент шаҳар ҳокимлиги, шаҳар хотин-қизлар кўмитаси ҳамда «Камолот» ёшлар ижтимоий ҳаракатининг Тошкент шаҳар бўлими Кенгаши ташаббуси ва моддий кўллаб-қувватлаши билан пойтахтимиздаги 11 тумандан 40 нафар келин-куёвлар ва қайноналар, кўхна Самарқанд шаҳрининг муқаддас қадамжоларини зиёрат қилиш мақсадида йўлга отланишди.

Биз сафар олдида уларнинг айримларини суҳбатга тортдик.

— Меҳр-мурувват, оқибат рамзи ҳисобланмиш улуг айём — Курбон ҳайити байрами кунлари Самарқанд шаҳрини зиёрат этишни ният қилдик, — дейди Ҳамза туманидан Отабек Маматқулов. — Бу кўхна тарихий шаҳарга боришни кўпдан орзу қилардик. 2002 йил 17 декабрда Азизахон билан тўйимиз бўлиб ўтди. Ота-онам билан маслаҳатлашиб муборак ҳайит айёмида зиёратга отландик.

— Шаҳар ҳокимлиги ҳамда шаҳар хотин-қизлар кўмитаси жуда ҳам хайрли ишга қўл уришибди, — дея суҳбатимизга қўшилди Мирзо Улугбек туманида истикомат қилаётган бахтиёр қайноналардан бири Санобар опа. — Яхши ниятлар билан ўғил уйлантириб, келин олдим. Муқаддас байрамимиз ҳайит қуни келиним, ўғлим билан биргаликда тонг саҳардан сафарга отландик. Самарқанд шаҳрини қўриш орзусида эдим. Айниқса Регистон, Шоҳи Зинда, Бибиҳоним, Ғури Амир сингари тарихий ёдгорликлар ва муқаддас қадамжолар ҳақида кўп эшитиб, бориш орзусида юрардим. Юз бор эшитгандан бир марта кўрган афзал дейишди. Зиёратга боришни эшитганимда жуда ҳам хурсанд бўлдим. Ана шундай муқаддас зиёратгоҳларимиз билан ёшларимизни ҳам таништириш биз катталарнинг вазифаси албатта. Кейинги вақтларда тўй-ҳашамларимиз, ҳайит маросимларимиздаги ортиқча сарф-харажатлар тўғрисида кўп гаплар айтилмоқда. Мен ҳам қайнона сифатида мана шу ортиқча сарф-харажатларга, дабдабаларга жуда қаршиман. Шу харажатлар ўрнига ёшларга зарур бўладиган мана шундай зиёратгоҳларга бориш ёки уй-рўзгорга керакли бирор анжомларни олиш ёки бўлма-су уларнинг яна ҳам ўқиб, илм олишлари йўлида сарф қилинса мақсадга мувофиқ бўларди деб ўйлайман.

Яққасарой туманидан ёш келин-куёвлар Дилмурод ва Дилнозахонлар ҳам бу сафардан мамнунликларини изҳор этдилар.

— Биласизми, юртимизда улуг байрамни нишонлар эканмиз, шундай муборак кунларда ота-оналаримиз, яқинларимизни бориб кўриш, беморлар ҳолидан хабар олиш азалий муқаддас одатларимиздан саналади. Шу жумладан, ота-буваларимиз қабрларини тавоб айлаш, муқаддас қадамжоларни зиёрат қилиш яна ҳам савоб ишларимиздан биридир, — дейди Дилнозахон. — Биз ҳам шу мақсадда турмуш ўртоғим билан Самарқанд шаҳрига зиёрат қилишни ният қилдик. Бу сафар шундай муборак кунларда ташкил қилинганидан ниҳоятда мамнун бўлдик.

Ҳақиқатан ҳам ушбу сафар яхши ниятлар билан зиёратга отланган ёш келин-куёвларнинг бир умр эсидан чиқмаса керак. Негаки ёшларимизнинг Самарқандга сафарлари ҳаётларининг энг маъсуд ва бахтиёр онларидан бирига айланади, — деб ўйлаймиз.

Зиёратга отланган ёш келин-куёвларнинг Самарқандга сафари уларнинг илк қадамларидир. Умид қиламизки, бундан кейинги ҳайит айёмларимизда ҳам ёш бахтиёр оилалар — келин-куёвлар, қайноналар ана шундай қадамжоларни зиёрат қилишга отланишди.

(Ўз мухбиримиз)

СУРАТЛАРДА: сафарга отланган бир гуруҳ ҳамшаҳарларимиз.

Ҳакимжон Солиҳов олган суратлар.

Юридик
клиника иш
бошлади

Тошкент давлат юридик институти қошида аҳолига бепул юридик хизматлар кўрсатишга мўлжалланган «Инсон ҳуқуқлари бўйича юридик клиника» иш бошлади.

Ушбу клиника ўтган йилнинг октябры ойида Тошкент Давлат юридик институти қошида Америка юристлар уюшмаси лойиҳаси асосида ташкил этилган. Шу давр мобайнида институт талабалари инсон ҳуқуқларини ҳимоя қилиш билан боғлиқ масалалар бўйича хизмат кўрсатишнинг бир қатор тамойилларини ўрганиб чиқишди. Тадбирда институт талабалари, ўқитувчилари, юрист маслаҳатчилар ҳамда АҚШнинг мамлакатимиздаги Фавқулодда ва муҳтор элчиси Жон Жербо сўраб Америка юристлар уюшмаси вакиллари иштирок этди.

Клиникада асосан талабалар хизмат кўрсатаркан, айтиш лозимики, уларнинг ишлари тажрибали юрист-адвокатлар томонидан назорат қилиб турилади. Талабалар аҳолига беминнат хизмат кўрсатиш билан бирга ўзларининг амалий билимларини ҳам оширадилар.

«Туркистон-пресс»

• АНЖУМАНЛАР

Самарали
ҳамкорлик

Тошкент шаҳар ногирон аёллар ва болалар «Маънавият ва маърифат» маркази бир неча йиллардан бери чет эл ташкилотлари билан ҳамкорликда иш юритиб келмоқда.

Қуни кеча ушбу марказда имконияти чекланган қишлоқлар учун Интернетга кириш ва тренинг бўйича Дастур — Тошкент йўлдош сайтининг очилиш маросими бўлиб ўтди.

Анжуманда АҚШ давлат элчиси Жон Жербо ва АҚШ давлат департаменти вакили Роберт Грининглар иштирок этишди.

Ушбу марказдаги Интернет клуби Ўзбекистонда ягона бўлиб, у АҚШ давлат департаментининг маърифат ва маданият дастури бўлими томонидан молиявий таъминланади ҳамда Айрекс ташкилотининг Интернетга кириш ва тренинг дастури бўйича бошқарилади.

Мазкур клуб Тошкент шаҳар ногирон аёллар ва болалар «Маънавият ва маърифат» марказида 2002 йилнинг июлидан бошлаб фаолият олиб бориб, Интернет маркази 75 та фойдаланувчини рўйхатга олди. 79 нафар киши компьютер ва Интернет асосларини фойдаланиш ўқув машғулотини ўтади. Марказнинг болалар ва катта ёшли аёллари ўртасида Интернетга катта қизиқиш уйғонди. Уларнинг барчаси Тошкент йўлдошлари сайтига аъзо бўлишди.

Дилдор ТҲИЧЕВА

Шарқ дурдоналари

Оз-оз ўрганиб
домо бўлур...

ХИКОЯТ. Донишманд қози калон олдига уч бандини келтирди-лар.

— Тақсир, хузурингизда турган мана бу уч айбдорга лозим бўлган жазони белгилаб берсангиз.

Қози калон биринчи айбдорга мурожаат этиб сўради:

— Қани, ростини айтинг, бўтам, ўзгаларни ранжитадиган нима иш қилдингиз?

— Бола-чакам кўп. Етишмовчилик. Шунга бир яқин танишимдан озгина қарз кўтариб эрдим. Ночорлик. Қўлим калталик қилди, тақсир. Қарзини ўз вақтида тўломай қолдим. Бору гуноҳим шу, унга ўзим ҳам иқроман. Илоҳи топилади дегунча албатта қарзни тўлайман.

Қози калон иккинчи айбдорни сўроққа тутди:

— Билмак шаккоклик қилиб қўйдим. Айбдорман. Ўзим оддий деҳқонман. Томорқамга бироз картошка экиб эрдим. Яхши ҳосил кўтардим. Тирикчилик заруриятидан бозорга олиб келган эрдим. Ҳали тош-тарози олишга улгурмасимдан бир харидор келиб, иши шошқичлигини айтиб, ўн кило картошка тортиб беришимни сўради. Шу инсоннинг ҳожатини чиқарай деб қўшни тарозидан фойдаландим. Харидор картошкани олиб жўнади. Кейин чамаси юки кам кўринибди шекли, уни бошқа тарозидан тортса икки килограмм кам чиқибди. Сўраб-суриштирсак, қўшни тарозининг таг қисми биланмас қилиб эгавланган экан. Умрим бино бўлиб, бировнинг ҳақини емаганман, тақсир. Ҳаромдан ҳазар қиламан.

Қози калон учинчи айбдорга юзланибди:

— Меинг ҳеч қандай айбим йўқ. Билмадим, мендек бир бегуноҳ олижаноб инсонни хузурингизга бошлаб келишдан муроди не экан буларни?

— Тақсир, — дебди уларни олиб келганлардан бири. — Оққорани яхши танийдиган мансабдор бу инсон ўта кетган порахўр бўлиши билан бирга таниш-билишлар ҳузурида ҳамма ўзини покдамон кўрсатиб, одамларга фақат ҳалоллик ҳақида ваъз айтиб юрarkan.

Қози калон ўйланиб, бир қарорга келибди:

— Деҳқон билан қарздор киши имконияти топилганда қарзини тўлаш шарт билан озод қилинсин. Улар шундоқ ҳам қилган гуноҳларига пушаймондирлар. Айби бўла туриб ўзини оқ, ўзгаларни қора қилиб кўрсатмоқчи бўлган мана бу порахўр эса жазога тортилсин, — дея ҳукм чиқарибди.

Байт:

Ёлгон бевиқор қилур

одамни,

Ёлгон шармисор

қилур одамни.

● Донишмандлар ўғити:

— Хар бир ишни амалга оширишда ақлу тadbирни ишга солиш лозим. Жаҳл ва ғазаб юзасидин иш тутмаки, охири пушаймонликдир.

Болаларга ўқиб, айтиб бериладиган эртақ, масал, хикоя ва шеърлар уларнинг ёши ва қабул қилиш имкониятларига қараб танланиши, ҳар бир асар уларда яхши таассурот қолдириши, руҳий озик бериши лозим.

Китоб ўқиб беришда ўқитувчи, тарбиячи ва ота-оналарнинг ўзларига хос услуби бўлмоғи лозим. Китобларда талқин этилаётган ғояни болалар онгига синдириш учун аввало уни олдин ўзингиз яхшилаб ўқиб чиқшингиз, сўнг яхши кайфият билан болаларга ифодали қилиб ўқиб беришингиз, тушушганларини сўраб, таҳлил қилиш фойдалидир.

Ўқитувчи — устоз — мураббий ва ота-оналарнинг энг яхши фазилатларидан бири уларнинг ёқимли, таъсирчан овозидир. Овоз болалар руҳиятини кўтаришда, уларнинг осойишта фаолият кўрсатишида, бадиий адабиётга қизиқиш орттиришида муҳим воситадир. Фарз қилинг, агар муаллим ўз овозини болаларга мослаб, лутф билан майин, эркакловчи оҳангда гапирса, синфда ғала-ғовур бўлмайди, болалар бу ёқимли овозни жон қулоқ билан тинглаб, оҳиста тин олади, жилмаядилар, ўзларини эркин, енгил тутадилар. Ўқитувчи, ота-она болаларга ўргатаётган маззуга мослаб албатта овозини ўзгариштириш лозим.

Масалан, эртақ-хикоялардаги воқеаларни шундай таърифлаб бериш керакки, қаҳрамонларнинг шижоати, мардлиги, бери сулуғли, жасоратини ахтирос, ҳис-ҳажон, ҳатто ийглаб, ўх тортиб, нафратланди, ғурур ва нутқда ундалма сўзлардан унумли фойдаланган ҳолда сўзлаш болаларга яхши таъсир этади ва ўқитувчининг овози эртақ, воқеа, ҳодисалар моҳиятини улар тушуни олишида ёрдам беради. Шунингдек, имо-ишоралар билан уларни ўзига жалб қилиб, нутқни тушу-

нарли бўлишига ҳаракат қилиш лозим. Шундай қилинса, болалар воқеа-ҳодисаларда ўзлари иштирок этаётгандай ҳис қиладилар. Ўқитувчининг ҳатти-ҳаракатларига беихтиёр равишда эргашадилар. Қўрқув нима, тортиниб туриш нима билмайдилар, қийин пайтларда ҳеч қачон довдираб, саросимга тушмасликка шундай тарбия орқали, нутқнинг таъсирчанлиги туфайли эришиш мумкин.

Ғамгин, паршонхотир ҳолатлар болаларда қачон пайдо бўлиши мумкин? У

• ПЕДАГОГ МАСЛАҲАТИ

ФАРЗАНДЛАРИМИЗГА
ЭЗГУЛИКДАН
САБОҚ БЕРАЙЛИК

Китоблар кишилик жамиятида энг қучли восита, таълим-тарбия манбаидир. Китоб ҳақида, билим манбаи ва бойликдир.

асар қаҳрамонларини ёқтириб қолганда, қаҳрамон эса бахтга қарши душманга енгилиб қолганида юз беради. Болани ана шундай ҳолатдан қутқариш учун ўқитувчи, тарбиячи ёки ота-оналар воқеаларни бошқачароқ тарзда яқунлашлари, яъни қаҳрамон уриниб, суриниб бўлса ҳам душман устидан ғалаба қозонишга тайёрланмоқда. Унга сеҳрли кучлар: Сеҳрхар кампир, алваси, ҳатто ажиналар ҳам қўмак беришга келишади. Албатта сиз ёқтирган қаҳрамонлар омон қолади. Ёв эса енгиллади, — деб уларда умид ўқунларини пайдо қилиш керак.

Қизил қалпоқча эртагини эшитмаган

бола бўлмаса керак. Авваллари бу эртақда Қизил қалпоқчанинг бувисини бўри еб қўяди, деб эртақ яқунлар эди. Болалар эса ачиниш билан бирга ҳаяжонланиб, ҳатто ийглаб юборар эдилар. Қизил қалпоқча эртаги қайта-қайта ишланди. Бутун жаҳон болаларининг севилими асарига айланган «Қизил қалпоқча» эртаги давр талабига биноан яшиллик билан тугаб, болаларда ҳушайфият ҳосил қилмоқда. Эзгулик тантана қилиб, инсонлар, ҳатто ҳайвонлар орасида ҳам дўстлик, ҳамкорликни тасвирловчи бир-биридан қизиқ, мазмунли асарлар яратилмоқда.

«Етти эчки» эртаги ҳам худди шундай ижобий ҳолат билан яқунланмоқда. Яъни эчки болалари зийракликлари ва онасининг насиҳатларини эслаб, бўри ҳужумидан омон қолганликларини ўқиган, эшитган болалар «урре», «урре», бўри эчки болаларини емабди. Ўзи она эчкининг шоҳлари зарбасидан «дод-вой» солиб, ўрмонга қочибди, — деб хурсанд бўлидилар.

Шунингдек «Қундуз бобо» эртақ сериали ҳам китоб қилинса, ёзувчи ва шоирларимиз ана шунларга ўхшаш воқеа ва ҳодисалар ривожини, болаларни эзгу ишлар қилишга ўргатадиган бадиий адабиётлар яратсалар бу асарлар телесериал қилинса хайрли иш бўлар эди.

Болаларни миллий истиқлол ғоясининг асосий тушунича ва тамойиллар руҳида тарбиялаш учун солда тилда, лекин уларга маънавий озик берувчи кичик ҳажмдаги асарлар яратиш долзарб вазифалардан биридир. Ўйлаймизки, XXI аср болалари хар томонлама баркамол бўлиб вояга етишлари учун барча шароитлар яратиларди.

Ситорахон РАҲМОНБЕКОВА,
Ўзбекистон Педагогика фанлари илмий-текшириш институти аспиранти.

• ШИФОБАХШ ЎСИМЛИКЛАР

Қўзиқулоқ

Қўзиқулоқ (шовул) — торондошлар оиласига мансуб кўп йиллик ўтсимон ўсимлик бўлиб, бўйи 1 метргача боради. Барглари шохчада кетма-кет жойлашган: пасткилари бандли, юқори қисмдагилари бандсиз, шарбатли, яшил, найзасимон. Барг бандлари асосида шохчани ўраб турадиган қисми бўлади. Гуллари бир жинсли, икки ўйли, яшилроқ рангли бўлади. Меваси уч қўриғали туҳумсимон ёнғоқчалардан иборат.

Қўзиқулоқ маданий равишда томорқа ҳамда катта ҳўжаликларда сабзавот ўт сифатида етиштириладиган ўсимлик ҳисобланади. У ёввойи ҳолда Европа ва Осиё мамлакатларининг ўтлоқларида, тоғ ёнбағирларида учрайди. Ҳозирда қўзиқулоқ маданий равишда жаҳоннинг барча мамлакатларида етиштирилади.

Табиатда шовул турлари кўп, уларни баъзан отқулоқ деб ҳам атайдилар. Ўрта Осиёда отқулоқларнинг қуйдаги турлари учрайди: нордон отқулоқ, жингалак отқулоқ, қўхлик отқулоқ, оддий отқулоқ, сув отқулоқ шулар жумласидандир.

Халқ табобатида қўзиқулоқ бир қатор хасталикларга даво сифатида тавсия этилади. Чунончи нордон қўзиқулоқ баргларида тайёрланган дашлама билан лавшада, милк ва танглай яллиғланиши, бодомча безларининг яллиғланишида фарғара қилинади. Одатда фақат нордон қўзиқулоқина («Румекс ацетоза» истеъмолга яроқли ҳисобланади. Бошқа турлари эса халқ табобатида бир қатор хасталикларнинг давоси сифатида фойдаланилади. Жумладан, жингалак қўзиқулоқ (отқулоқ)нинг барг шарбати оғиз иллатларида, кўнгил айнаишида, зарда қайнаганда ва сарик касалида дардди енгиллаштиради.

Оддий отқулоқ М. А. Здренко эритмаси таркибига кирилади. Бу эритма хавфли ўсма учун муолажа ҳисобланади (қовқунинг папиллематозидида ҳамда анацид гастритида) ва врач тавсияси бўйича фойдаланилади.

Илмий манбаларда баён этилишича, оддий отқулоқ илдиэ ва илдиэ пояс асосида тайёрланадиган доворлар қон тўхтатувчи, бактерицид (микробларга қирон келтирувчи) модда, яллиғланишга қарши, қон босимини пасайтирувчи ҳамда кишини тинчлантирувчи қўбилиятга эга. Оддий отқулоқ воситасида тайёрланадиган настойка ҳафаканда 40-50 томчида қунига уч маҳал истеъмол қилинади. Оддий отқулоқ илдиэдан тайёрланган қайнатма билан ванна қабул қилинса ёки ювиёса бадан қичималарига хотима бериб, тери касалликларини даволашга мойиллик яратди. Ўсимлик илдиэини қатик ёки қаймоқ билан обдон эзиб маҳкам ҳолига келтириб, яраларга қўйилса, қичима ва яралар азиятидан фориғ этади.

Илмий тиббиётда баъзан колит, энтероколитни даволаш учун қуйдагича амалдан фойдаланган бўйрилади: бунда оддий отқулоқ илдиэ қуқунидан 0,25 граммдан ичиб турилади.

Отқулоқнинг баъзи турларида Р дармондориси, фаол бўлган флавоно моддаси гавжум. Ўсимлик таркибиди гиперозид ва рутин бўлиши унинг қимматини янада оширади. Чунки мазкур моддалар ўз навбатида аъзолардаги ҳаётий жараёнларга ижобий таъсир кўрсатади ва қон томирларининг қайшиққоқлигини ошириб, бир қатор хавфли хасталиклар келиб чиқишига қаршилик қилади.

• ТАЪЛИМ

Ёшларнинг Беруний академияси

Тошкент Давлат техника университетида турли илмий марказлар фаолият кўрсатмоқда. Талаба ёшлар илмий салоҳиятини ошириш ва ижодий баркамоллигини ўстириш билан шуғулланаётган марказлар қаторига ёшлар академияси ҳам қўшилди. Унга яхши ният билан ёшларнинг Беруний академияси деб ном берилди.

Мазкур кичик академия ўтган қисқа вақт ичида қатор ибратли тadbирларни амалга оширди. Унинг ташаббуси билан изланувчан талабаларнинг илмий-амалий анжуманлари уюштирилмоқда. Утган йили ташкил этилган навбатдаги илмий конференция материаллари илмий тўплам ҳолида чоп этилди. Бу уч қисмли нашрдан анжуманда қилинган энг яхши маъруза матнлари ҳам ўрин олди.

Иқтидорли ёшларнинг илмий-техник изланишларини қўллаб-қувватлаш йўлида қўрилаётган тadbирлар ҳам эътиборлидир. Шу ўринда академия таъсис этган илмий

журнални ҳам алоҳида кўрсатиб ўтиш жоиздир. «Техника юлдузлари» деб номланган бу матбуот органи саҳифаларида олий ўқув юртининг фан ва техника соҳаларида илмий изланишлар олиб бораётган иқтидорли бакалавр ва магистрлари мақолаларига кенг ўрин бермоқда. Бундан ташқари чет эллик талабалар ҳам ўз мақолалари билан қатнашмоқдалар.

Журнал мундарижаси кенг бўлиб, электроника, автоматика, энергетика, машинасозлик, саноат экологияси каби йўналишларга доир материалларни ўз ичига олаётир.

Ақбар АЛИЕВ

Футбол

Мавсумолди ўртоқлик учрашувлари

Футбол бўйича мамлакат ўн иккинчи миллий чемпионати тайёргарлик кураётган олий ва биринчи лига жамоалари ўзаро ўртоқлик учрашувларини ўтказишмоқда. Ўтган йили чемпионликини кўлга киритиб ўз мухлислари кўнглини шод этган пойтахтнинг «Пахтакор» жамоаси футболчилари жорий йилда ҳам ўз олдларига катта мақсадларни қўйган кўринишдади. Чунки йил бошидан ўқув-машғулот йиғинларини уюшқоқлик билан ўтказаятган Виктор Жалилов шогирдлари бошқа жамоалар билан кечган ўртоқлик учрашувларида асосан галаба нашидасини сўришмоқда. «Пахтакор» — «МВУ-Осиё» баҳсида 2:0 ҳисоби қайд этилиб, галабани кўлга киритган тошкентликлар Қозоғистоннинг «Арабаси» жамоасини 4:1 ҳисобида енгисти. Шуниси қувончлики, «Пахтакор» ўринбосарлари ҳам акаларидан орта қолмасликка интилоқдалар чоғи, шахримизнинг яна бир вакили «Трактор» билан кечган учрашувда йилрив ҳисобда галабага эриша олишди. Шуниси эътиборлики, рақиблари дарвозасини ёш «пахтакор»чилар уч марта нишонга олиб, ўз дарвозалари дахлсизлигини сақлашди. Шунингдек, март-апрель ойларида БААда ўтадиган ёшлар ўртасидаги жаҳон чемпионатида ҳозирлик кураётган Виктор Борисов мураббийлигидаги Ўзбекистон терма жамоаси аъзолари биринчи лига вакили «Локомотив»га 2:3 ҳисобида иккинчигани бой бериб қўйишди. Аммо Қозоғистоннинг «Тараз» клуби билан кечган иккинчи учрашувда ёшларимиз уюшқоқлик билан ҳаракат қилиб рақибларини 3:0 ҳисобида мағлуб этишди. «Тараз» билан уюштирилган иккинчи учрашувда эса ёшларимиз терма жамоаси мураса йўлини танлашди. Ўйин охиригача дарвозалар дахлсизлиги сақланиб қолди.

«Пахтакор» стадионида ўтади

Маълумки, март ойида Тошкентда футбол бўйича Осиё чемпионлар лигасининг гуруҳ баҳслари бўлиб ўтади. Ушбу нуфузли турнир ўтадиган футбол майдонларини кўздан кечириш мақсадида Осиё футбол конфедерацияси мусобақалар ўтказиш бўлими директори жаноб Индрин ҳамда ОФКнинг маркетинг бўлими бошлиғи Кеннат Ау кунга кеча пойтахтимизга ташриф буюришди. Шахримиздаги ўйингоҳлар ҳолати билан танишган, осиёлик футбол мутахассислари турнирнинг фақат «Пахтакор» марказий стадионида ўтишини таъкидлашди. Турнирда қатнашадиган жамоалар машғулотларни «МВУ-Осиё», «ЖАР» ва МХСК ўйингоҳларида ўтказадилар.

Ақбар ЙЛДОШЕВ

Муассаси:
Тошкент шаҳар
ҳўқимлиги

Буюртма Г-108.

• ЖИНОЯТ ЖАЗОСИЗ ҚОЛМАЙДИ

Ашёвий далил сифатида олинди

Ўқланмаган қурол ҳам бир йилда бир бора отилади деган нақб бежиз айтилмаган. Зеро Тошкент шаҳар Ички ишлар бош бошқармаси навбатчилик қисмидаги маълумотлар билан танишсангиз, хонадонларда ноқонуний равишда сақланаётган товук ўқотар қуроллардан ака ўз укасидан, сингли эса опадан жабр кураётган ҳолатлар қайд этилаётганини кўрасиз. Содир этилаётган ўта оғир жиноятларнинг аксарияти қисми ҳам, айнан ноқонуний равишда сақланаётган қуролнинг қўлланиши билан боғлиқ.

Шу туйфайли фуқароларда ноқонуний сақланаётган қуролларни аниқлаш ва уларни мусодара қилиш, демакки, жиноятнинг олдини олишга катта эътибор қаратилиб келинмоқда. Бу масала Тошкент шаҳар Ички ишлар бош бошқармасининг турли хизматлар ходимлари томонидан амалга оширилаётган кенг қамровли тадбирларнинг ўтган бир йиллик якуни бўйича маълумотда ҳам ўз ифодасини топган.

Хусусан, ўтган йили жами 88 фуқаро қурол ва ўқ-дориларни ноқонуний сақлагани учун жиноий жавобгарликка тортилиб, улардан умумий ҳисобда 8 та граната, 6 та детонатор, 4000 дан зиёд ўқ-дорилар, шунингдек, беш ярим килограммга яқин турли портловчи моддалар далилий ашё сифатида олинган.

Халқимиз топганини тўйларга йиғади, яхши кунларни ният қилиб асраб қўяди. Уларидан совуқ қуролларни тўппал қўйганлар уларни нима мақсадда асраганлар? Шубҳасиз, ҳозир улар қилган ҳаракатлари

азиятини чекмоқдалар, чунки ҳар қандай гайриқонуний ҳаракат учун, албатта қонун олдида жавоб берилади.

Ўғри ушланди

Шуни таъкидлаб ўтиш лозимки, ички ишлар идораларидаги хизмат узлуksиз куну-тун давомида амалга оширилади. Шаҳар ахли унумли меҳнатдан сўнг ҳордиқ чиқара бошлаганларида аксарият турли давлат қорхоналари ва хусусий тадбиркорларнинг бойликларини қўриқлаш хизмати ходимлари томонидан уларнинг дахлсизлиги таъминланади.

Яккасарой тумани қўриқлаш бўлими ходимлари белгиланган йўналиш бўйича ҳаракатланаётганларида катта миқдордаги буюмларни тун қоронғусида кўтариб кетаётган шахс уларнинг диққатини жалб этди.

— Биз йўналиш бўйича ҳаракатланаётганимизда эътиборимизни бир шахснинг шубҳали ҳаракатлари ўзига тортди, — дейди кичик сержант Равшан Асқаров. — Унинг олдида келиб ҳужжатларини текширмоқчи бўлганимизда қочишга ҳаракат қилди. Шериги билан уни ушлаб шубҳали буюмлари билан ички ишлар идораларига шахсини аниқлашга олиб келдик. Текшириш натижасида бу кимса буюмларни Яккасарой туманидаги 100-ўрта мактабдан ўғирлаб кетаётганлиги маълум бўлди.

Ушбу ўғирлик жиноятини қисқа муддатда фож этишга эришган ходимлар Бош бошқарма раҳбарияти томонидан рағбатлантирилдилар.

Бахтиёр ҲОШИМОВ,
Тошкент шаҳар ИИББ Матбуот
маркази катта нозири.

Меҳмонга кетишда.

Меҳмондан қайтишда.

Абдурасул Ҳашимов чизган расм.

• БУ АЖИБ ДУНЁ

Қўй юракли одам

1952 йил 6 июль кунни хитойлик кардиолог Ро Хсионг ҳайратланарли операцияни амалга оширди. У қўйнинг юрагини Эндрю исмли 25 ёшли йигитга қўйиб, уни улимдан сақлаб қолди.

Олимлар бу операциянинг муваффақиятли ўтишига шубҳа билан қараган эдилар. Лекин бутунжаҳон медицина ходимлари жамияти кузатувчилари операция яхши ўтганиниги қўйиб ҳайратландилар. Қўй юракли Эндрю эса операциядан кейин 51 йил яшапти. Вашингтон штатининг Сител шаҳрида яшовчи Эндрю Гафф шундай дейди:

— Мен қўй юраги билан шунча йиллардан буюн яшаганимга ҳайронман. Агар ўша пайтда қўйнинг юрагини қўйишларини билганимда рози бўлмасдим. Врчлар мени икки ҳафтадан кейин аниқ ўласан, дейишди. Шундан кейин операцияга рози бўлдим.

Америка медицина ассоциацияси бу операцияни хали ҳам тан олгани йўқ. Чунки бу мамлакат врачлари томонидан ҳайвон юраги қўйилган бирорта одам уч кундан кўп яшагани йўқ. Хитойлик врач эса ўшандан буюн 62 та ана шундай муваффақиятли операциялар ўтказди. Яонинг айтишича, қўй юраги одам юраги каби ҳислатларга эга экан.

Кўзингизни синаб кўринг

Айрим инсонлар чапақай бўлади. Ишлаётганда кўпроқ чап қўлини ишлатади. Кўп инсонларнинг эса ўнг тарафи ҳоким ҳисобланади. Кўзининг кўриш қобилияти ҳам чапақай бўлиши мумкин. Қайси бир кўзингиз яхшироқ кўришини биласизми? Ундай бўлса кўлингизда қалам (ёки шунга ўхшаш предмет) олиб девордаги календарь ёки соатга мўлжаллаб ушланг. Энди кўзингиздан бирини беркитинг. Чап ёки ўнг кўзингизни беркитганингизда қаламни соатдан бироз ёнга сурилганини кўрасиз. Агар қайси кўзингиз билан кўринганингизда қалам жойидан қимирламаса кўриш қобилияти кучли ўша кўзингиздир.

Оқнор Ҳазратов тайёрлади.

Москвада ўзбек фильми намоиши

Москвада Россия Федерацияси Маданият вазири, Кинематографиялар уюшмалари конфедерацияси ва Москва кинематографиялар уюшмаси томонидан ташкил этилган «Маданиятлар мулоқоти» анжумани ўзбек ижодкорлари томонидан суратга олинган «Самодағи болалар» фильми премьераси билан очилди.

Россия кинематографиялар уюшмасининг Киночилар уйида навбатдаги ўзбек фильмларининг премьерасида ҳар галгидай кўп сонли кино мухлислари, жумладан хорижий дипломатик ваколатхоналар вакиллари, Москвада фаолият олиб бораётган ҳамюртларимиз, талабалар иштирок этдилар.

Кинематографиялар уюшмалари Конфедерацияси раисининг ўринбосари К. Шчербаков тадбирини очиб, кино илосмандларига «Самодағи болалар» фильми режиссёри З. Мусоқов ва фильмда бош ролларни ижро этган Кристина Тоирова, Музаффар Саъдуллаев ва Тимур Мусоқовларни таништирди.

Ўз навбатида фильм режиссёри З. Мусоқов, мамлакатимиз ҳукумати томонидан кино санъатини ривожлантириш учун яратилган шарт-шароитлар хусусида тўғталиб, «МДХ давлатлари ўртасида фақатгина Ўзбекистон ва Россия кино санъати ривожига қийдий эътибор қаратмоқда», — деди.

Таъкидлаш жоизки, россиялик киномухлислар З. Мусоқов ижоди билан яқиндан таниш. У яратган илк фильмларидан бири — «Абдулла-жон» комедияси Россия телеканаллари орқали бир неча бор намоиш этилган. Икки йил аввал япон кино ижодкорлари билан ҳамкорликда суратга олинган «Она» фильми Анапада ўтказилган киноанжуманда махсус мукофот билан тақдирланган.

Янги фильм ўзининг лирикаси, ҳажвга бойлиги, қаҳрамонларнинг ҳаётга қувноқ муносабатлари тасвири билан мухлислар олқишига сазовор бўлди.

Олег ШАТУНОВСКИЙ,
«Жаҳон» АА.
Москва.

«UzPEC Limited» компаниясининг Буюк Британиядаги бош офиси ҳамда мазкур компаниянинг Ўзбекистондаги раҳбарияти ва жамоалари «UzPEC Limited» компанияси нефть ва газ қонларини қидириб топиш, қазиб олиш бўйича директор ўринбосари

Эркин Курамбоевич КУРЯЗОВНИНГ
вафот этганлиги муносабати билан марҳумнинг оила аъзолари ва яқинларига чўқур таъзия билдиради.

«UzPEC Limited» компаниясининг Қарши шаҳридаги ҳудудий офиси ҳамда Жанубий Қизилбайроқ қони раҳбарияти ва жамоалари «UzPEC Limited» компанияси Жанубий Қизилбайроқ қони нефть қазиб олиш бўйича оператори Рустам Курызовга отаси

Эркин Курамбоевич КУРЯЗОВНИНГ
вафот этганлиги муносабати билан чўқур таъзия изҳор этади.

Тошкент шаҳар табиати муҳофаза қилиш қўмитаси қўмитанинг масъул ходими Дилшод Сайдалиевнинг падари бузруквори

Халбек ота САЙДАЛИЕВНИНГ
вафот этганлиги муносабати билан марҳумнинг оила аъзолари ва яқинларига чўқур таъзия изҳор этади.

Тошкент шаҳар табиати муҳофаза қилиш қўмитаси қўмитанинг масъул ходими Мукаррам Тулағанованинг отаси

Марҳамат АГЗАМХУҲАЕВНИНГ
вафот этганлиги муносабати билан марҳумнинг оила аъзолари ва яқинларига чўқур таъзия изҳор этади.

ТЕЛЕФОНЛАР:

хатлар — 133-29-70;
эълонлар:
133-28-95, 132-11-39;
факс: (3712) 133-29-09.

Ҳажми — 2 босма тибқ, офсет усулида босилди.
7587 нусхада босилди. Қўнғ бичими А-3

Душанба, сешанба, чоршанба,
пайшанба ва жума
кунлари чиқади.
Навр кўрсаткичи — 563

Ғазета Ўзбекистон Давлат
матбуот қўмитасида
10-қавати бўлиб рўқбат этилган

Наширн этиказиб бериш масалалари бўйича турар жойларга
почта бўлимларига ёки «Тошкент почтампти» — 133-74-05
телефонига мурожаат қилишнинг мумкин.

Ғазета «Тошкент оқшоми»нинг компьютер
марказида терилиб ва сақлланади.

«Шарқ» нашриёт-матбоба акционерлик компанияси босмохонаси.
Қорхона манзили: «Буюк Турон» қўчаси, 41-уй.